

Yleisölle tarkoitettu tiivistelmä, Sapiilasvaaran ampumarata, Ranua

Ranuan riistanhoitoyhdistys hakee ympäristölupaa Sapiilasvaaran ampumaradan toiminnalle. Toiminnalla ei ole aiempaa ympäristölupaa. Alun perin alueella ovat toimineet Ranuan urheiluampujat, Ranuan reserviupseerit ja Ranuan Reservialiupseerit, jotka ovat rakennuttaneet alueelle pistooli- ja pienoiskivääriradat. Sapiilasvaaran ampumaradan pistooli- ja pienoiskivääriradan perustamisvuosi on 1972. Hirvi- ja kiväärirata alueelle on rakennettu 1983 Ranuan riistanhoitoyhdistyksen toimesta. Rata sijaitsee noin 11 km Ranuan keskustasta koilliseen. Ampumarata sijaitsee kiinteistöllä 683-893-12-1. Ampumaradan osoite on Myyrinkankaantie 6.

Hakemuksen mukainen toiminta sisältää seuraavat lajiradat: 1 kpl hirvirata 75 m (1 ampumapaikka), 1 kpl kiväärirata 100 m (1 ampumapaikka), 1 kpl pienoiskiväärirata 50 m (4 ampumapaikkaa) sekä 1 kpl pistoolirata 25 m (10 ampumapaikkaa). Lisäksi lupahakemuksen yhteydessä tullaan luvittamaan 1 paikkainen haulikkorata hirviradan yhteyteen ja hyökkäävän karhun maalirata kivääriradalle. Varsinaiseen ampumatoimintaan liittyvien rakenteiden lisäksi radalla on huoltorakennus/varasto, laavu ja kuivakäymälä.

Radalla harrastetaan ampumaurheilua ja harjoitellaan metsästystä varten. Käytettävät aseet ovat ampumaurheiluun tai metsästykseen tarkoitettuja luotiaseita ja haulikoita. Rataa käyttävät pääasiassa Ranuan riistanhoitoyhdistyksen ja paikallisten metsästys- ja ampumaseurojen jäsenet, satunnaisesti rataa käyttävät myös muut ammunnan harrastajat ja metsästäjät.

Nykyisellään ampumaradan laukausmäärän arvioidaan olevan noin 7000 laukausta vuodessa. Lupahakemuksen mukainen enimmäislaukausmäärä luotiaseratojen osalta on maksimissaan alle 20 000 laukausta vuodessa. Laukausmäärän ei ennakoida tulevaisuudessa äkillisesti kasvavan, mutta laukausmääräkapasiteetillä turvataan mahdollinen toiminnan kehittäminen/kasvaminen tulevaisuudessa. Koska lähialueella ei ole ollut käytössä haulikkorataa on tarkkaa laukausmäärää haulikon ampumapaikan osalta vaikea arvioida. Laukausmäärän arvioidaan olevan enintään 20 000 ls/a.

Ranuan riistanhoitoyhdistys

Lupahakemus

Sapilasvaaran ampumarata, Ranua

27.2.2024

Sisällys

Liitteet.....	2
1. HAKIJA.....	3
2. TOIMINTA, JOLLE LUPAA HAETAAN.....	3
3. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA.....	4
4. TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT SEKÄ MUUT PÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET	4
5. TOIMINNAN SIJAINNIN YMPÄRISTÖ.....	4
5.1 Ampumaradan lähiympäristön maankäyttö	4
5.2 Kaavoitus	6
5.3 Maaperä	8
5.4 Topografia.....	9
5.5 Pintavedet.....	10
5.6 Pohjavedet.....	11
5.7 Asutus	11
5.8 Luonnonsuojelualueet.....	12
5.9 Sijaintipaikan rajanaapurit ja asianosaiset	12
6. HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA.....	13
6.1 Kilpailut ja ampumakokeet.....	14
6.2 Toiminta-ajat	14
6.3 Radat ja ratarakenteet.....	14
6.3.1 Uudet toiminnot.....	14
6.4 Jätehuolto ja viemärointi.....	15
6.5 Liikenne ja liikennejärjestelyt.....	15
7. MELU	15
7.1 Melutilanteen seuranta ympäristöluvuissa	16
7.2 Melutarkastelu	16
8. YLEISTÄ PÄÄSTÖISTÄ RATARAKENTEISIIN, MAAPERÄÄN SEKÄ PINTA- JA POHJAVESIIN	19
8.2 Kuormitus ampumaradan ratarakenteissa.....	21
9. TUTKIMUSTARPEEN ARVIOINTI BAT-OPPAAN MUKAAN	23
9.1 Tutkimustarpeen arvioinnin tulokset	23
10. RISKINARVIOINTI.....	24
10.1 Ympäristöriskin kuvaaminen	24
10.2 Päästöpotentiaali.....	24
10.3 Pintavesi- ja pohjavesiriskien arviointi	26
10.4 Riskinhallinnan tavoitteet.....	30

11. ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) JA KÄYTÄNNÖN (BEP) SOVELTAMISESTA	30
12. TOIMINNAN VAIKUTUKSET JA NIIDEN TARKKAILU.....	31
12.1 Melu.....	31
12.2 Maaperä ja ratarakenne	31
12.3 Pintavesi	31
12.4 Pohjavesi.....	32
12.5 Muut vaikutukset ja tarkkailu.....	32
13. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN	32
Lähteet.....	33

Liitteet

- Liite 1.** Vuokrasopimus, 10.2.2021 (Ei julkinen)
Liite 2. Lääninhallituksen päätös, Ranuan riistanhoitoyhdistys, 10.1.1972
Liite 3. Suostumus, Ranuan urheiluamput, Ranuan reserviupseerit ja Ranuan Reservialiupseerit, 25.2.1981
Liite 4. Lääninhallituksen päätös, Ranuan riistanhoitoyhdistys, 16.3.1983
Liite 5. Sijoituspaikkalupa, 4.5.1981
Liite 6. Asianosaiset ja rajanaapurit, 26.2.2024 (Ei julkinen)
Liite 7. Kuormituslaskelma 22.2.2024, Sapilasvaaran ampumarata
- Liite A.** Sijaintikartat
Liite B. Asemapiirros
Liite C. Kaavakartat

Hakemuksen yhteyshenkilö:

Ympäristöasiantuntija / Suomen Metsästäjäliitto ry

1. HAKIJA

Luvan hakija:

Ranuan riistanhoitoyhdistys (0827833-0)

Yhteyshenkilö:

Mikko Säkkinen

Ampumaradan osoite:

Sapilasvaaran ampumarata
Myyrinkankaantie 6
97700 Ranua

Kiinteistönnumero:

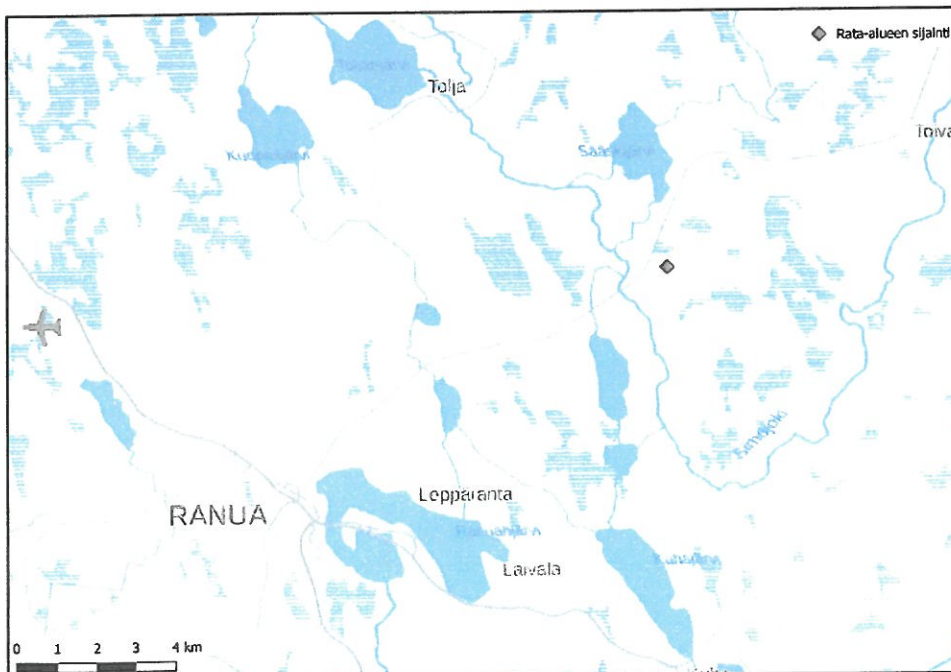
683-893-12-1

Radan koordinaatit:

N 7318273, E 486762 (ETRS-TM35FIN)

2. TOIMINTA, JOLLE LUPAA HAETAAN

Tämä ympäristölupahakemus koskee Ranualla osoitteessa Myyrinkankaantie 6 sijaitsevan Sapilasvaaran ampumaradan toimintaa. Rata sijaitsee noin 11 km Ranuan keskustasta koilliseen (Kuva 1. ja Liite A.). Ampumarata sijaitsee kiinteistöllä 683-893-12-1 (Kuva 2. ja Liite A.). Kiinteistön omistaa metsähallitus, jolta Ranuan riistanhoitoyhdistys vuokraa määräälaa. Vuokrasopimus on esitetty lupahakemuksen liitteenä (Liite 1.). Ampumaradan toiminta sisältää seuraavat lajiradat: 1 kpl hirvirata 75 m (1 ampumapaikka), 1 kpl kiväärirata 100 m (1 ampumapaikka), 1 kpl pienoiskiväärirata 50 m (4 ampumapaikkaa) sekä 1 kpl pistoolirata 25 m (10 ampumapaikkaa). Lisäksi lupahakemuksen yhteydessä tullaan luvittamaan 1 paikkainen haulikkorata hirviradan yhteyteen.

Kuva 1. Toiminnan sijaintipaikka (Sisältää MML:n maastokartta-aineistoa 10/2023).

3. LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain 28 §:n 1 mom. ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 mom. kohdan 14 a mukaan (ulkona sijaitseva ampumarata).

Toimivaltainen lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen 7 §:n 1 mom. kohdan 14 a mukaan.

4. TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT SEKÄ MUUT PÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET

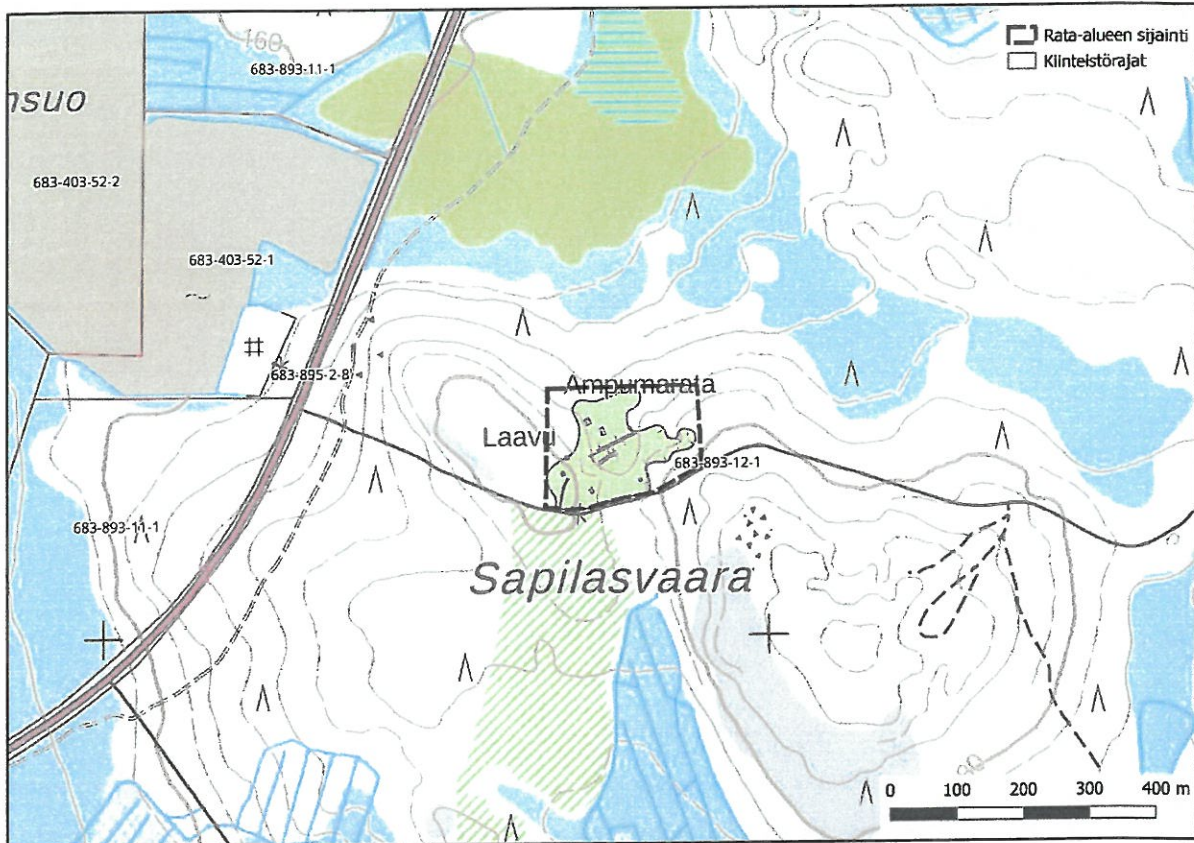
Ampumaradan toiminnalla ei ole aikaisempaa ympäristölupaa. Ranuan riistanhoitoyhdistyksellä on Lapin lääninhallituksen myöntämä lupa ampumaradalle vuodelta 1972 (Liite 2.). Alun perin alueella ovat kuitenkin toimineet Ranuan urheiluamput, Ranuan reserviupseerit ja Ranuan Reservialiupseerit, jotka ovat rakennuttaneet alueelle pistooli- ja pienoiskivääriradat. Em. tahot ovat myöntäneet 25.2.1981 Ranuan Riistanhoitoyhdistykselle suostumuksen rakentaa toimintonsa viereen kivääri- ja hirviradan (Liite 3.). Ranuan riistanhoitoyhdistys on hakenut ja saanut toiminnalleen (hirvi- ja kiväärirata) luvan Lapin lääninhallitukselta 16.3.1983 (Liite 4.). Lisäksi alueen toiminnoilla on Ranuan terveydensuojeluviranomaisen myöntämä sijoituspaikkalupa vuodelta 1981 (Liite 5.).

Rovakaaren ympäristöpalvelut on tehnyt radalle tarkastuksen 9.10.2023. Tarkastuksen yhteydessä on todettu, että Sapilasvaaran ampumaradan toiminta on ympäristölupavelvollinen. Tarkempaa aikataulua ympäristöluvan hakemiselle ei ole annettu.

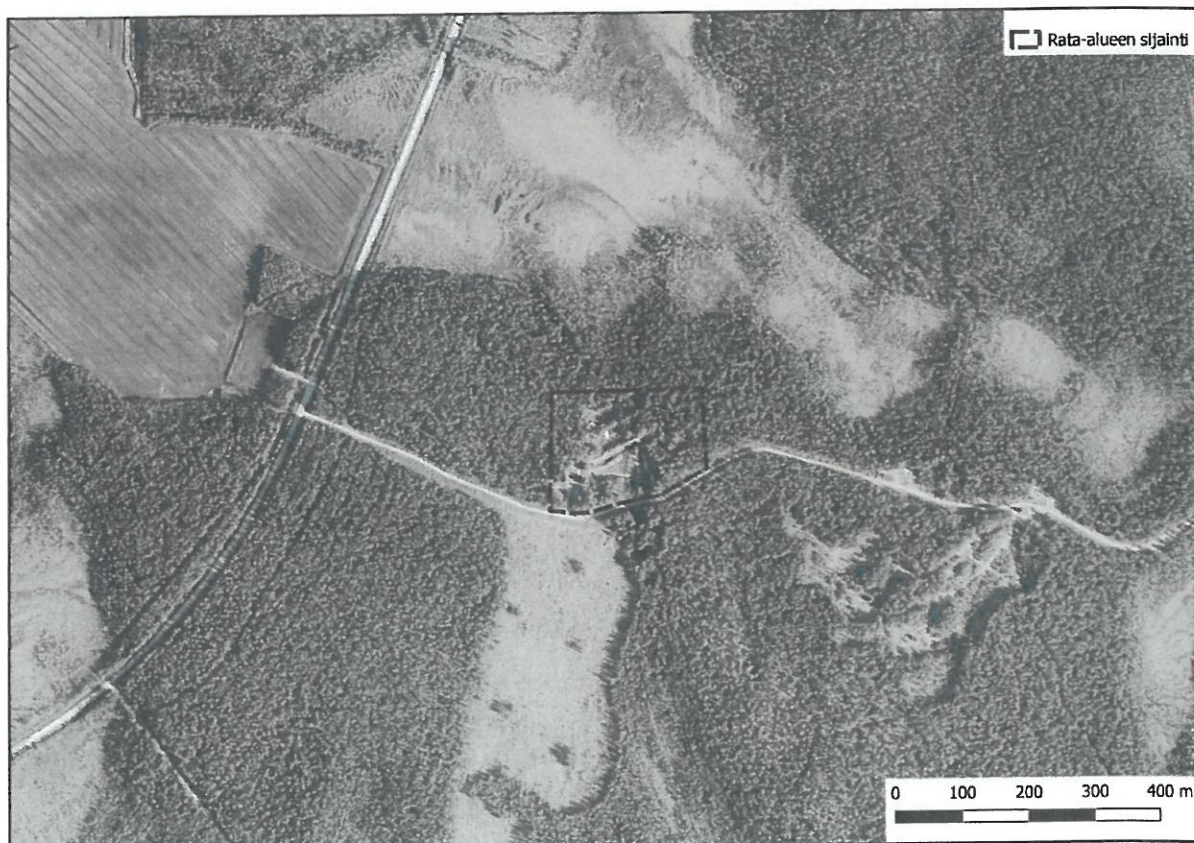
5. TOIMINNAN SIIJAINTIPAIKAN YMPÄRISTÖ

5.1 Ampumaradan lähiympäristön maankäyttö

Ampumaradan ympäristö on pääasiassa talousmetsää. Noin 400 m etäisyydellä radalta luoteeseen sijaitsee Raakunsuon turvetuotantoalue. Pekkalan tie kulkee lähimmillään noin 400 m etäisyydellä radan länsipuolella. (Kuvat 2. ja 3. sekä Liite A.)

Kuva 2. Toiminnan sijaintipaikka ja ympäristö (Sisältää MML:n maastokartta-aineistoa 11/2023).

Kuva 3. Ilmakuva radan lähiympäristöstä (Sisältää MML:n ortokuva-aineistoa 11/2023).

5.2 Kaavoitus

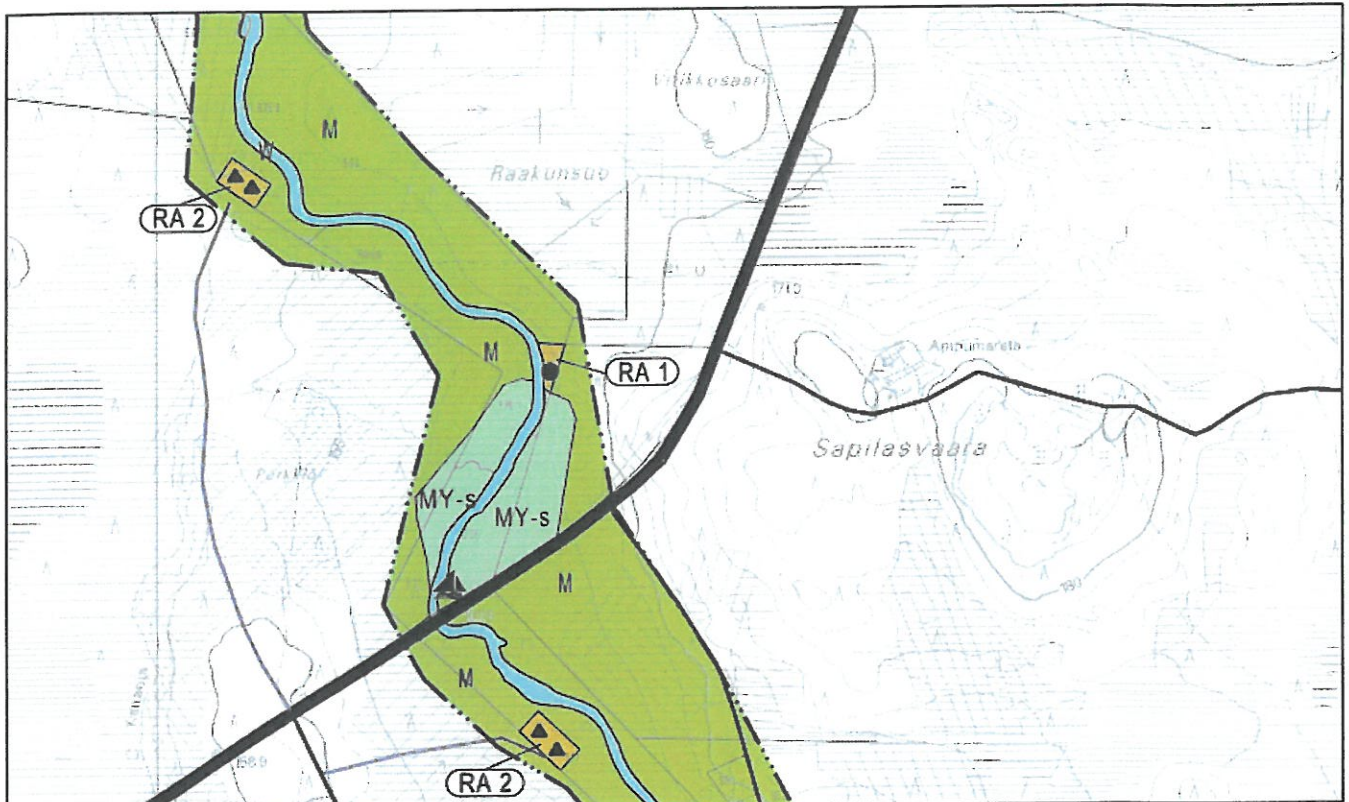
Alueelle on voimassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, jonka Lapin liiton valtuusto on hyväksynyt 16.5.2022 (kuva 4.). Kaavasta on valitettu ja asian käsittely on kesken (Lapin liitto 2023).

Ampumarata on merkitty kohdemerkinnällä EA 2860 (Kuva 4. ja Liite C.). Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä ampumarata-alueita. Suunnittelumääräyksessä todetaan, että alueen läheisyyteen ei tule suunnitella sijoitettavaksi uusia asuinalueita tai muita sellaisia toimintoja, jotka ovat herkkiä melulle. Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon maaperän ja pohjaveden pilaantumisriski. Ampumarata alueelle tai sen läheisyyteen ei ole esitetty maakuntakaavassa erillistä huomiota vaativia kohdemerkintöjä.

Kuva 4. Ote Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta (Lapin liitto 2023).

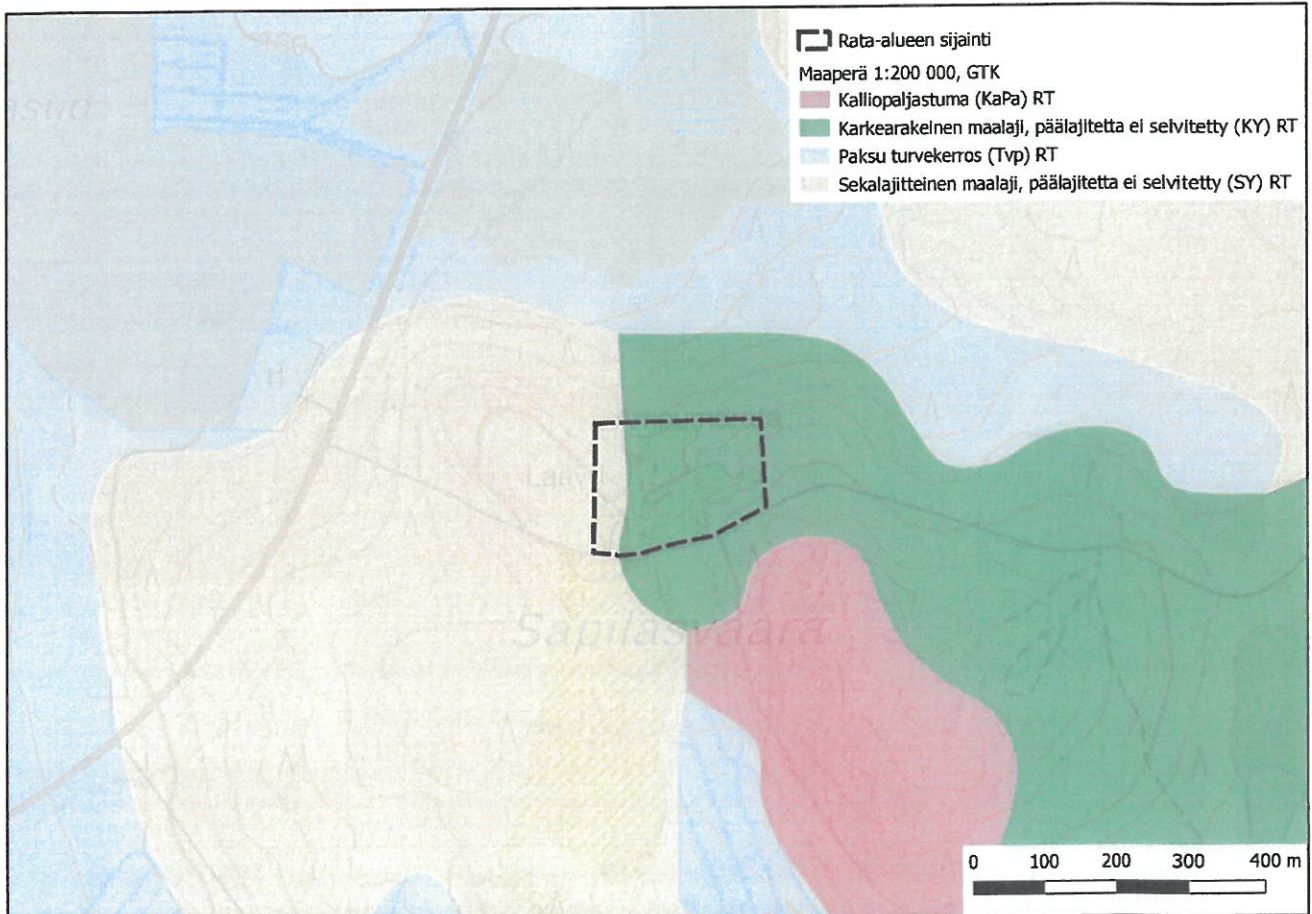
Ampumarata-alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Simojen rantaosayleiskaavassa (Ranuan kunta, 2002) Simojen rannalle on osoitettu uusia rakennuspaikkoja kohdemerkinnällä RA1 ja RA2. Kohdemerkinnöillä osoitetaan loma-asuntoaluetta. Yleiskaavan kohdemerkinnät eivät mukaile maakuntakaavan suunnittelumääräystä, jossa sanotaan että "alueen läheisyyteen ei tule suunnitella sijoitettavaksi uusia asuinalueita tai muita sellaisia toimintoja, jotka ovat herkkiä melulle.". (Kuva 5. ja Liite C.)

Kuva 5. Ote Simojen rantaosayleiskaavasta (Ranuan kunta, 2002).

5.3 Maaperä

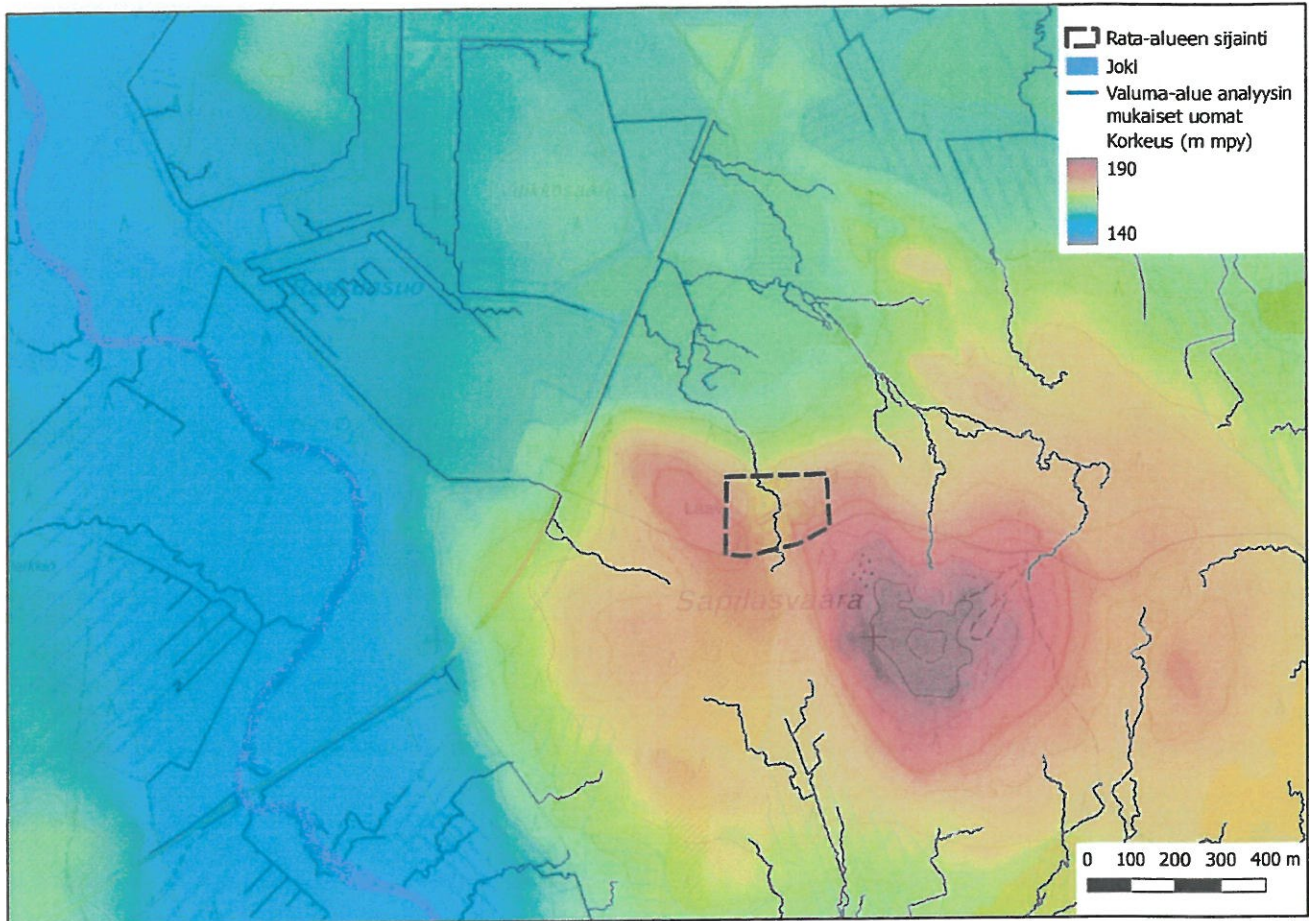
Ampumarata-alueen maaperä on GTK:n maaperä 1:200 000-aineiston mukaan pääasiassa karkearakeista maalajia, jonka päälajitetta ei ole selvitetty. Rata-alueen länsilaidalla maaperä on sekalajitteista maalajia, jonka päälajitetta ei ole selvitetty. (kuva 6.) GTK:n kallionpinnan korkeustaso -aineiston perusteella kallion pinta on rata-alueella korkeudessa noin 153–179 m mpy eli noin 0–20 m syvyydessä. Kallion viettosuunta on kohti pohjoista.

Kuva 6. Pintamaalajit (Sisältää GTK:n maaperä 1:200 000 1/2023 ja MML:n maastokartta-aineistoa 11/2023).

5.4 Topografia

Ampumarata sijaitsee korkeudessa noin 175 m mpy. Rata-aluetta ympäröivä maasto viettää Raakunsuon kautta kohti Simojokea. Simojoki rata-alueen länsipuolella sijaitsee korkeudessa noin 153 m mpy. Maasto nousee ampumaradan ympäristössä ja on korkeimmillaan Sapilasvaaran laella noin 192 m mpy. (Kuva 7.)

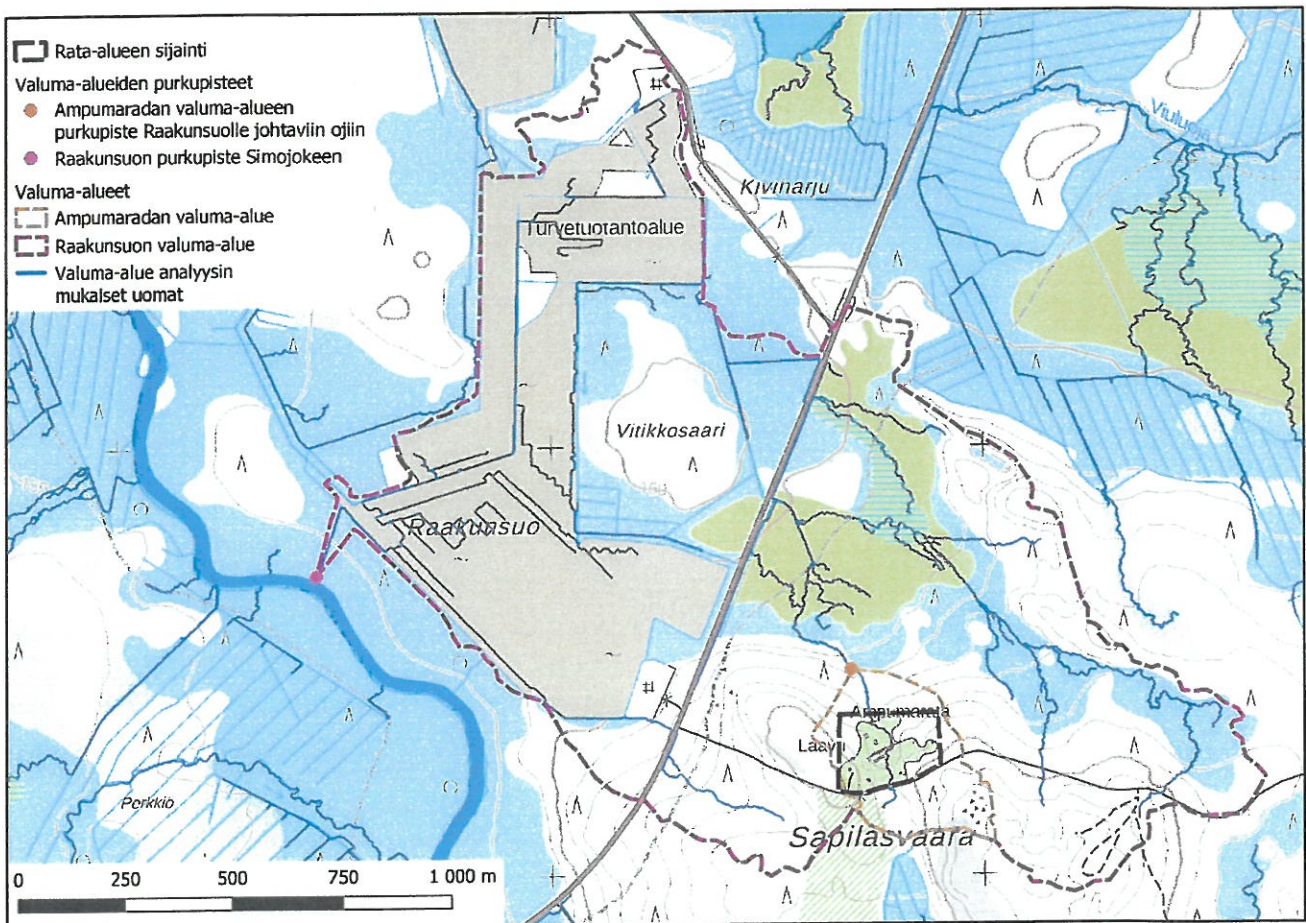

Kuva 7. Ampumarataa ympäröivän alueen topografia ja pintavedet (Sisältää MML:n maastokartta- ja korkeusmalli 2m -aineistoa 11/2023).

5.5 Pintavedet

Ampumarata sijaitsee Simojoen vesistöalueella (64) ja Toljan-Auralammen valuma-alueella (64.041, 3. jakovaihe). Ampumarata-alueella ei ole pintavesikohteita. Ampumarata-alueen pintavedet valuvat kartta- ja korkeusmallitarkastelun perusteella radan pohjoispuolella sijaitseviin ojiin. Ojia pitkin vedet kulkevat Raakunsuolle, josta vedet laskevat Simojokeen. Rata-alueen maaperä on hyvin vettä johtavaa karkearakeista maalajia, joten todellisuudessa pintavaluntaa syntyy vain vähän. (Kuvat 6., 7. ja 8.)

Simojoki on ampumaradan lähin vesilain (587/2011) määritelmien mukainen vesistö. Etäisyys vastaanottavaan vesistöön on linnuntietä noin 850 m ja ojia pitkin noin 1,6 km. Ampumaradan ja sen ohitse laskevien vesien valuma-alueella on koko noin 10,5 ha. Yhteensä Raakunsuon kautta Simojokeen laskevien vesien valuma-alueella on kokoa noin 198 ha. (Kuvat 8. ja 8.)

Kuva 8. Ampumarata-alueen valuma-alueen tarkastelu (Sisältää MML:n korkeusmalli 2m- ja maastokartta-aineistoa sekä SYKEN Ranta10 – joet -aineistoa 11/2023).

5.8 Luonnonsuojelualueet

Ampumaradan lähin luonnonsuojelualue on Simojoen Natura2000-alue (FI1301613, SAC), joka sijaitsee lähimmillään noin 850 m päässä radan länsipuolella (kuva 9.). Simojoki on rakentamaton keskisuuri jokivesistö ja niitä harvoja jokia joihin Itämeren lohi nousee kutemaan (Ympäristö.fi 2023). Alueen suojeluperusteena on luontotyyppien eli tässä tapauksessa fennoskandian luonnontilaisten jokireittien suojelu (Ympäristö.fi 2023). Lisäksi suojeluperusteena on kirjojokikorento (*Ophiogomphus cecilia*) ja alueella on 1 uhanalainen laji (Ympäristö.fi 2023). Muut luonnonsuojelualueet ovat yli 7 km päässä radalta.

Ampumaradan toiminnalla ei katsota olevan vaikutusta Natura2000-alueen suojeluperusteisiin. Etäisyys suojelualueeseen on niin pitkä ja radalta muodostuvan pintavalunnan määrä niin pieni, ettei haitta-aineita kulkeudu merkittävässä määrin tai ollenkaan radalta suojelualueelle. Myöskään melulla ei ole vaikutusta suojelualueen suojeluperusteisiin (ks. kohta 7.2).

5.9 Sijaintipaikan rajanaapurit ja asianosaiset

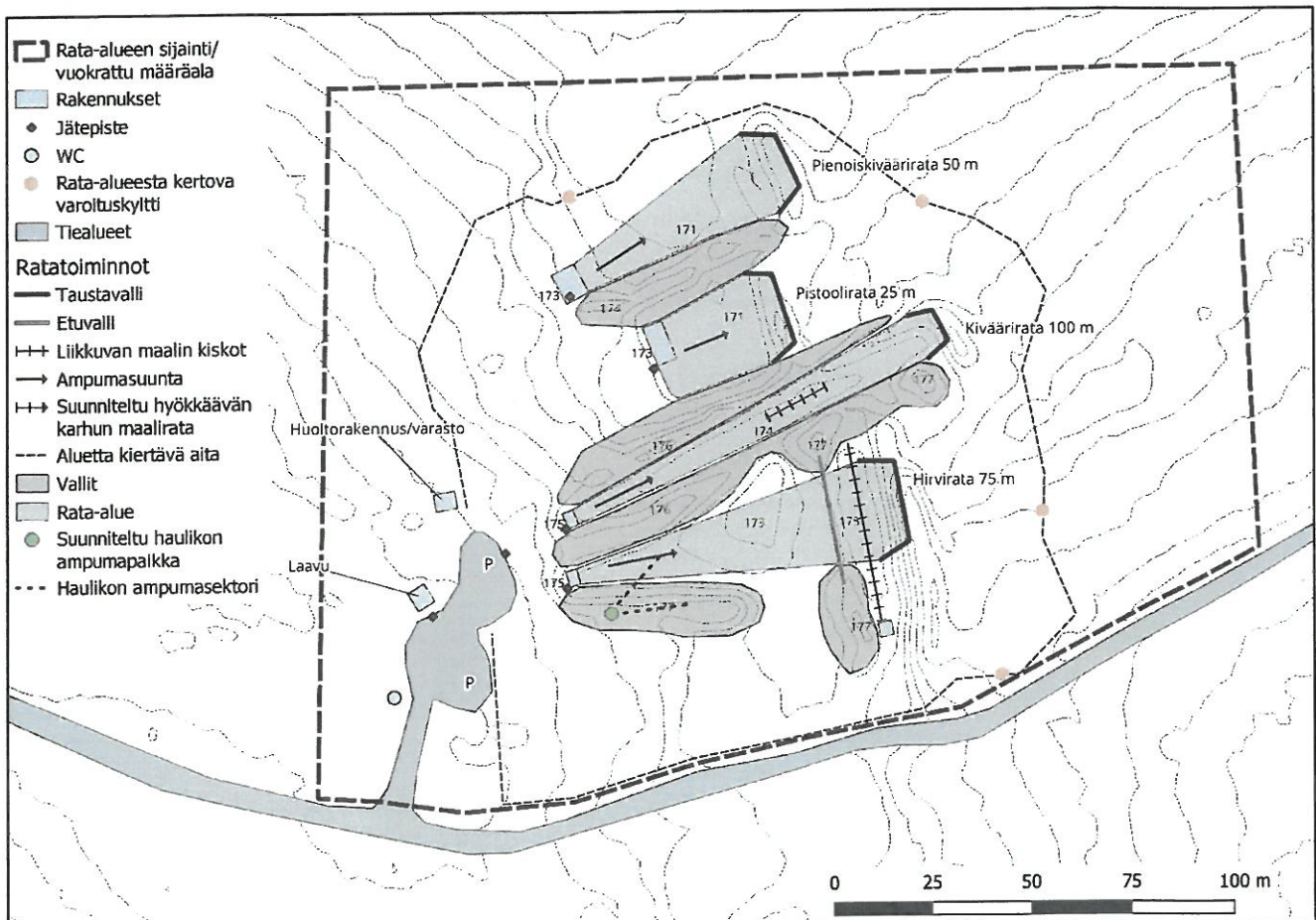
Kiinteistörajat ja -tunnukset on esitetty kuvassa 2. ja liitteessä A. Vuokrasopimus on esitetty lupahakemuksen liitteenä (Liite 1.). Sijaintipaikan rajanaapurit ja asianosaiset on esitetty erillisessä liitteessä (Liite 6.).

6. HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Hakemuksen mukainen toiminta sisältää seuraavat lajiradat: 1 kpl hirvirata 75 m (1 ampumapaikka), 1 kpl kiväärirata 100 m (1 ampumapaikka), 1 kpl pienoiskiväärirata 50 m (4 ampumapaikkaa) sekä 1 kpl pistoolirata 25 m (10 ampumapaikkaa). Lisäksi lupahakemuksen yhteydessä tullaan luvittamaan 1 paikkainen haulikkorata hirviradan yhteyteen ja hyökkäävän karhun maalirata kivääriradalle. Varsinaiseen ampumatoimintaan liittyvien rakenteiden lisäksi radalla on huoltorakennus/varasto, laavu ja kuivakäymälä. Ratatoimintojen sijainnit on esitetty kuvassa 10 ja liitteessä B.

Radalla harrastetaan ampumaurheilua ja harjoitellaan metsästystä varten. Käytettävät aseet ovat ampumaurheiluun tai metsästykseen tarkoitettuja luotiaseita ja haulikoita. Rataa käyttävät pääasiassa Ranuan riistanhoitoyhdistyksen ja paikallisten metsästys- ja ampumaseurojen jäsenet, satunnaisesti rataa käyttävät myös muut ammunnan harrastajat ja metsästäjät.

Nykyisellään ampumaradan laukausmäärän arvioidaan olevan noin 7000 laukausta vuodessa. Lupahakemuksen mukainen enimmäislaukausmäärä luotiaseratojen osalta on maksimissaan alle 20 000 laukausta vuodessa. Laukausmäärän ei ennakoida tulevaisuudessa äkillisesti kasvavan, mutta laukausmääräkapasiteetilla turvataan mahdollinen toiminnan kehittäminen/kasvaminen tulevaisuudessa. Koska lähialueella ei ole ollut käytössä haulikkorataa on tarkkaa laukausmäärää haulikon ampumapaikan osalta vaikea arvioida. Laukausmäärän arvioidaan olevan enintään 20 000 ls/a. Haulikon laukausmäärää ei ole tarpeen erikseen rajata tätä pienemmäksi, koska toiminnan ympäristövaikutukset eivät merkittävästi lisäänty teräshauleja käytettäessä.

Kuva 10. Ratatoimintojen sijoittuminen. (Sisältää MML:n korkeusmalli 2 m -aineistoa 11/2023).

6.1 Kilpailut ja ampumakokeet

Radalla järjestetään satunnaisesti jäsentenvälisiä kilpailuita. Hirviradalla järjestetään Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen 517/2017 mukaisia ampumakokeita noin 5–10 kertaa vuodessa. Kokeet ammutaan pääsääntöisesti viikonloppuisin ja arki-iltais. Ampumakoe tulee suorittaa, mikäli aikoo metsästää kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, metsäaurista, hirveä, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa tai karhua rihlatulla luotiaseella. Ampumakokeet järjestää Ranuan riistanhoitoyhdistys, joka myös antaa hyväksytystä suorituksesta todistuksen.

6.2 Toiminta-ajat

Ampumaradan järjestyssäännön mukaiset toiminta-ajat on esitetty taulukossa 1. Käyttöajoista ei ole tullut valituksia eikä käyttöaikoihin haeta muutosta.

Taulukko 1. Sapilasvaaran ampumaradan toiminta-ajat.

Viikonpäivät	Toiminta-ajat
Maanantai-perjantai	8:00–22:00
Lauantai-sunnuntai	8:00–22:00

6.3 Radat ja ratarakenteet

Hirviradalla ammutaan luotiaseilla sekä liikkuvaa maalia sekä paikallaan pysyviä tauluja. Radalla on lautarakenteinen ampumakatos 75 m etäisyydelle maalialueesta. Ampuminen tapahtuu katoksesta tai välialueelta. Hirviradalla on maa-aineksesta rakennettu noin 5,5 m korkea taustavalli ja matalampi etuvalli liikkuvan maalin maalialueen edessä. Hirviradalla on lisäksi noin 2 metriä korkeat sivuvallit radan molemmilla laidoilla. Hirviradan alueella kuormitus kohdistuu taustavallin lisäksi sivuvallihin.

Kivääriradalla ammutaan paikallaan pysyvää taulua luotiaseilla. Radalla on 1-paikkainen ampumakatos 100 m etäisyydellä tauluista. Ampuminen tapahtuu katoksesta tai välialueelta. Maalialueen takana on maa-aineksesta rakennettu noin 4 m korkea taustavalli. Radalla on lisäksi noin 2 metriä korkeat sivuvallit radan molemmilla laidoilla.

Pistooliradalla ammutaan paikallaan pysyvää taulua käsiaseilla. Radalla on 10-paikkainen ampumakatos 25 m etäisyydellä tauluista. Ampuminen tapahtuu katoksesta tai välialueelta. Maalialueen takana on maa-aineksesta rakennettu noin 3 m korkea taustavalli. Radalla on lisäksi noin 3–4 metriä korkeat sivuvallit radan molemmilla laidoilla.

Pienoiskivääriradalla ampumapaikkoja on 4 avonaisessa ampumakatoksessa. Pienoiskiväärirataa voidaan käyttää myös ampumahiihtoharjoitteluun. Radan maalialueella sijaitsee 4 ampumahiihtomaalia. Taululaitteiden takana on maa-aineksesta rakennettu noin 4 m korkea taustavalli. Radalla on lisäksi noin 3 metriä korkea sivuvalli radan oikealla laidalla. Vasemmanpuoleista sivuvallia radalla ei ole.

6.3.1 Uudet toiminnot

Uudeksi toiminnoksi Sapilasvaaran radalle on suunniteltu yhden ampumapaikan haulikkoampumapaikkaa. Rata tullaan sijoittamaan asemapiirroksen (Kuva 10. ja Liite B.) mukaisesti alueen etelälaitaan hirviradan alueelle. Radalle tullaan sijoittamaan vapaasti liikuteltavia heittämiä eri harjoittelumuotojen tarpeiden mukaisesti (mm. sivuttain lentävä kiekko, pois päin lentävä kiekko ja maata pitkin ”hyppivä” kiekko). Haulikkoradalle esitetään lyijyhaukikieltoa. Haukien pääasiallinen leviämisalue tulee kohdistumaan vuokra-alueelle.

Kivääriradalle on suunnitteilla lisäksi hyökkäävän karhun maalirata. Hyökkäävän karhun radan sijoittuminen on esitetty asemapiirroksessa (Kuva 10. ja Liite B.). Haitta-aineiden kertymään kivääriradan taustavallissa hyökkäävän karhun maalilla ei ole vaikutusta.

6.4 Jätehuolto ja viemärointi

Toiminnassa syntyy pahvijätettä maalitauluista ja ammusten pakkauksista, muovijätettä sekä hylsyjä. Radan käyttäjät vievät osan hylsyistä uudelleen ladattavaksi. Loput hylsyt kerätään radoilla niille varattuihin keräysastioihin ja toiminnanharjoittaja vie ne metallinkeräykseen tarvittaessa. Erikseen kerätyn pahvijätteen sekä vähäisen määrän sekajätettä toiminnanharjoittaja toimittaa tarpeen tullen jäteasemalle.

Ampumaradalla ei ole kaivoa tai viemärointiä, eikä siellä käytetä vettä. Radalla sijaitsee kuivakäymälä, joka on hyvin vähäisellä käytöllä. Käymäläjäte kompostoidaan alueella.

6.5 Liikenne ja liikennejärjestelyt

Ampumaradalle saapuminen tapahtuu Myyrinkankaantie kautta. Radan käyttö ei lisää merkittävästi liikennesuoritetta alueella, koska radan käyttö on vähäistä. Liikenteellä ei ole sen vähäisyyden takia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

7. MELU

Ampumaratatoiminnan melun vaikutukset liittyvät ensisijaisesti häiritsevyyteen ja elinympäristön viihtyisyyteen. Muita mahdollisia terveyteen liittyviä vaikutuksia ei ole voitu tutkimuksin havaita (Ympäristöministeriö 2014). Ampumamelua arvioidaan Suomessa käyttäen melusuureen L_{Amax} . Säädetty arviointimenettely on melun mittaaminen ja se tehdään Ympäristöministeriön mittausohjeen (1999) mukaisesti. Ensisijaisesti melun haitallisuutta arvioidaan valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukaisesti ohjearvojen perusteella (Taulukko 2.). Ohjearvot on tarkoitettu maankäytön ja rakentamisen suunnittelua varten eikä niiden perusteella arvioida terveys- ja viihtyvyyshaittaa. Ohjearvojen perusteella ei ole myöskään tarkoitus arvioida pelkästään yksittäistä suurinta laukausäänen tasoa eikä ohjearvoja ole siten asetettu yksittäiselle suurimmalle tapahtumalle (Puolustusvoimat 2022). Olemassa olevilla radoilla ohjearvoja voidaan pitää tavoitearvoina (Ympäristöministeriö 2023).

Taulukko 2. Ampumaratamelun ohjearvot Vnp 53/1997 mukaisesti.

	Melun A –painotettu enimmäistaso impulssiakavakiolla L_{Amax} enintään
Asumiseen käytettävät alueet	65 dB
Oppilaitoksia palvelevat alueet	65 dB
Virkistysalueet taajamissa tai niiden välittömässä läheisyydessä	60 dB
Hoitolaitoksia palvelevat alueet	60 dB
Loma-asumiseen käytettävät alueet	60 dB
Luonnonsuojelualueet	60 dB

Vaikka Suomessa melulle säädetty arviointimenettely on sen fyysisen mittaaminen, on sen kuitenkin havaittu olevan ampumatoinnin suhteen epätarkka arviointikeino, sillä ohjeistuksen mukaisissa mittausolosuhteissa yksittäisten laukausten pienimpien ja suurimpien äänitasojen ero voi olla jopa 20–30 dB. Mittauksia tehtäessä ainoastaan pitkän mittaussarjan mahdollistaman tilastollisen tuloksen voidaan katsoa edustavan jollakin luotettavuudella melutilannetta pidemmällä ajanjaksolla, mutta riittävän mittaussarjan toteuttaminen edellyttäisi toistuvia mittauksia eri sääoloissa ja tilanteissa. Niinkin tehtynä pitkäkin mittaussarja voi tuottaa tuloksiin varsin suuren vaihteluvälin. (Puolustusvoimat 2022)

Melumittauksien suuren vaihteluvälin vuoksi mittausta ei voida pitää ensisijaisena tapana arvioida ampumaratamelua. Melun mittaamisen sijaan tietokoneella tehtävien laskennallisten melumallinnusten on havaittu tuottavan luotettavammin pitkän ajan melutilannetta edustavan tuloksen. Laskentamallin tuottamat tulokset vastaavat äänen etenemistä suosivia sääolosuhteita, eli käytännössä heikkoa-kohtalaista myötätuulta

äänilähteestä joka suuntaan. Mallinnuksissa huomioidaan paikallisten maastonmuotojen vaikutus melun leviämiseen. (Puolustusvoimat 2022)

Soveltuvilla kohteilla kohdekohtaisen melumallinnuksen sijaan voidaan ampumaratamelun tarkastelumenetelmänä käyttää sapluunamalleja (Ympäristöministeriö 2014). Sapluunamalleiksi kutsutaan kaavioita, joissa melun leviäminen ympäristöön on määritelty laskentamallin mukaan avoimessa maastossa ja pehmeässä maaperässä ilman mahdollisen ampumasuojan vaikutusta.

7.1 Melutilanteen seuranta ympäristöluvuissa

Ympäristöluvuissa saatetaan säätää melun osalta myös seurannan järjestämisestä ampumaratojen meluselvityksissä todetun melutilanteen kehittymisestä ja ympäristöluvuissa määrättyjen melurajojen noudattamista varten. Tällainen seuranta on tarpeen ja perusteltua vain, mikäli toiminnassa on tapahtunut olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat melun leviämiseen. Laukauspäästöjen muutosta ei voida pitää sellaisena muutoksena, jota pitäisi seurata mallintamalla tai uusien mittauksin. Mikäli radan asemointia muutetaan merkittävästi tai perustetaan uusi lajirata, on tällöin suositeltavaa tarkastella muutoksen vaikutusta radan melutilanteeseen. (Puolustusvoimat 2022)

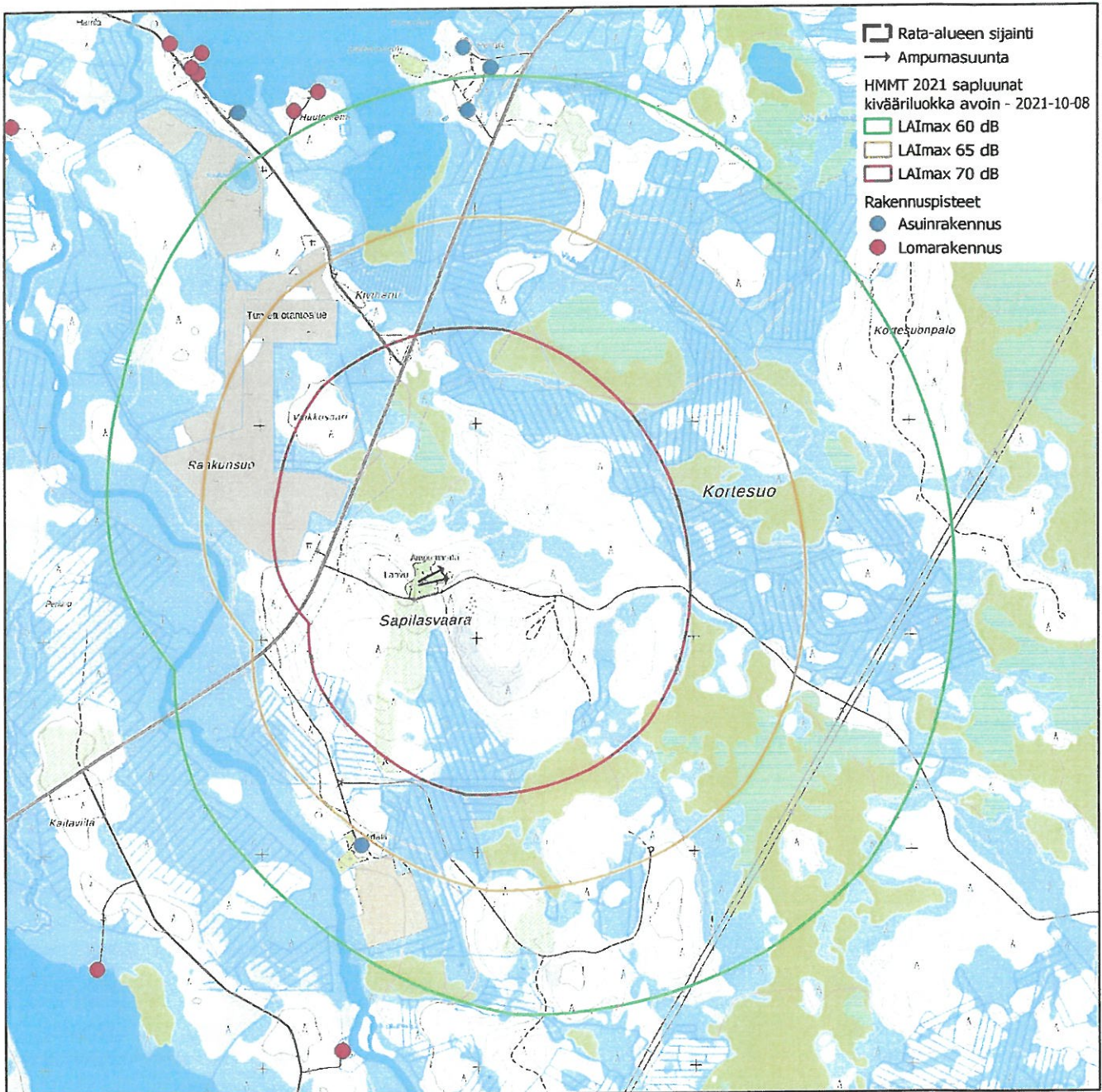
7.2 Melutarkastelu

Ampumaradan melun arviointi voidaan toteuttaa tarkastelemalla ampumaradan aiheuttamaa melua sapluunamalleilla. Kun ampumarataa ympäröivien rakennuskohteiden sijainti on tiedossa, jokaiselle lajiradalle sovitetaan kartan päälle sapluunamallin meluvyöhykkeet. Jos meluvyöhykkeiden sisään ei jää rakennuskohteita, ei tarkempaa melutarkastelua tarvita. Jos kohteita jää meluvyöhykkeiden sisään, on laadittava meluselvitys ja meluntorjunnan tarve on arvioitava riittävällä asiantuntemuksella. (Ympäristöministeriö 2014)

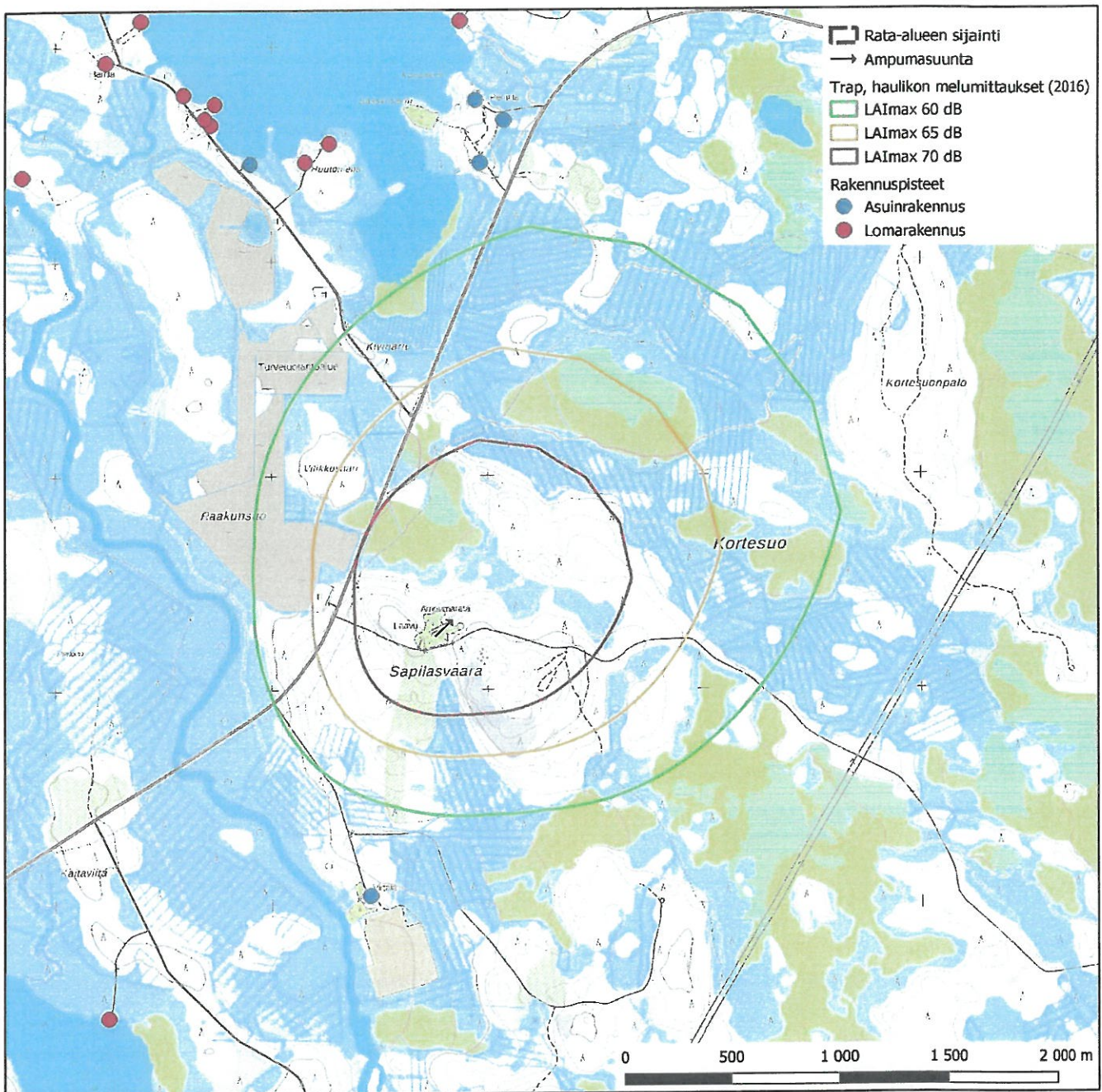
Melun arviointi Sapilasvaaran ampumaradalla toteutettiin sapluunamalleilla. Sapluunamallit pohjautuvat BAT-oppaassa (Ympäristöministeriö 2014) kuvattuihin malleihin, joita on tarkennettu uudempien melupäästömittauksien perusteella BAT-oppaan julkaisun jälkeen (Hanski & Markula 2021 ja Markula, Parri ja Pääkkönen 2016). Sapluunamallit tarkastelevat melun leviämistä äänitehon, suunnan ja geometrisen vaimentumisen perusteella. Sapluunamalli ilmaisee meluvyöhykkeet tasaisessa avoimessa pehmeässä maastossa ilman ampumasuojia tai muita melua vaimentavia tekijöitä. Yleisimpien ampumalajien aseille on mitattu melupäästö, josta on laadittu sapluunamallit, jotka kuvastavat lajin melupäästöä enimmäisäänitason L_{Amax} mukaisin meluvyöhykkein.

Melusapluunatarkastelu hirvi- ja kivääriradan osalta on esitetty kuvassa 11. ja haulikkoradan osalta kuvassa 12. Tarkastelun perusteella voidaan todeta, että Sapilasvaaran ampumarata ei aiheuta meluhaittaa eikä näin tarvetta tarkemmalle meluselvitykselle ole. Melusapluunoiden perusteella melun ohjearvot eivät ylitä yhdelläkään asuin- tai lomarakennuksella tai luonnonsuojelualueella. Melusapluunat eivät huomioi maastonmuotojen, ampumakatoksen ja kasvillisuuden melua vaimentavia vaikutuksia, joten todellisuudessa melualue on sapluunamallien esittämää huomattavasti pienempi. Sapluunatarkastelu on toteutettu kiväärin ja trap haulikkoammunnan sapluunamalleilla. Pistoolin, pienoispistoolin ja pienoiskiväärin tuottamat melutasot ovat kiväärin ja haulikon melutasoja selvästi pienempiä, joten melun ohjearvot eivät ylitä, vaikka radalla ammuttaisiin myös niillä. Ohjearvot eivät myöskään ylitä, vaikka ampuminen tapahtuisi ampumakatosten lisäksi myös muualta rata-alueelta.

Toiminnasta ei arvioida aiheutuvan terveyshaittaa eikä myöskään muuta häiriötä tai haittaa elinympäristön viihtyisyyteen. Lisäksi radan laukauspäästö on hyvin pieni. Ampumaradalla ammutaan lähinnä sulan maan aikaan ja valoisalla, joten radan ympäristössä on paljon hiljaisia aikoja, jolloin ampumatoimintaa ei ole. Yöaikaan ampumista ei tapahdu.

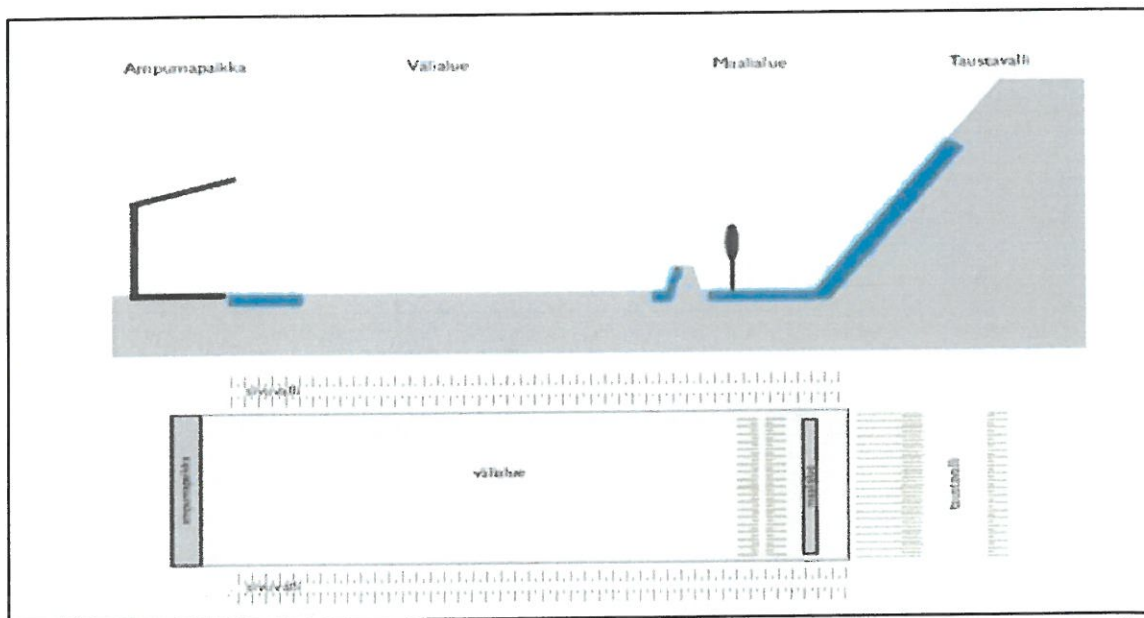
Kuva 11. Hirvi- ja kivääriradan melutilanteen tarkastelu kiväärin tasamaan melusapluunalla. Melualueet on sulautettu desibelivöyhykkeittäin ja kuvaavat molempien ratojen yhteistä melutilannetta. Melusapluunat eivät huomioi maastonmuotojen, ampumakatoksen ja kasvillisuuden melua vaimentavia vaikutuksia, joten todellisuudessa melualue on huomattavasti sapluunamallin esittämää pienempi, sillä ympäristössä on paljon äänen leviämistä rajoittavia maaston muotoja.

Kuva 12. Haulikon ampumapaikan melutilanteen tarkastelu trap-radan tasamaan melusapluunalla. Melusapluunat eivät huomioi maastonmuotojen, ampumakatoksen ja kasvillisuuden melua vaimentavia vaikutuksia, joten todellisuudessa melualue on huomattavasti sapluunamallin esittämää pienempi, sillä ympäristössä on paljon äänen leviämistä rajoittavia maaston muotoja. Lisäksi Sapilasvaaran ampumaradalle ei ole suunniteltu trap-lajin mukaista rataa, vaan yksittäinen ampumapaikka, joten ampumasektori on trap-lajirataa kapeampi eikä melu leviä sapluunaan äärisektorissa Sääksijärven ja Kortesuon suunnalla esitetyle laajuudelle.

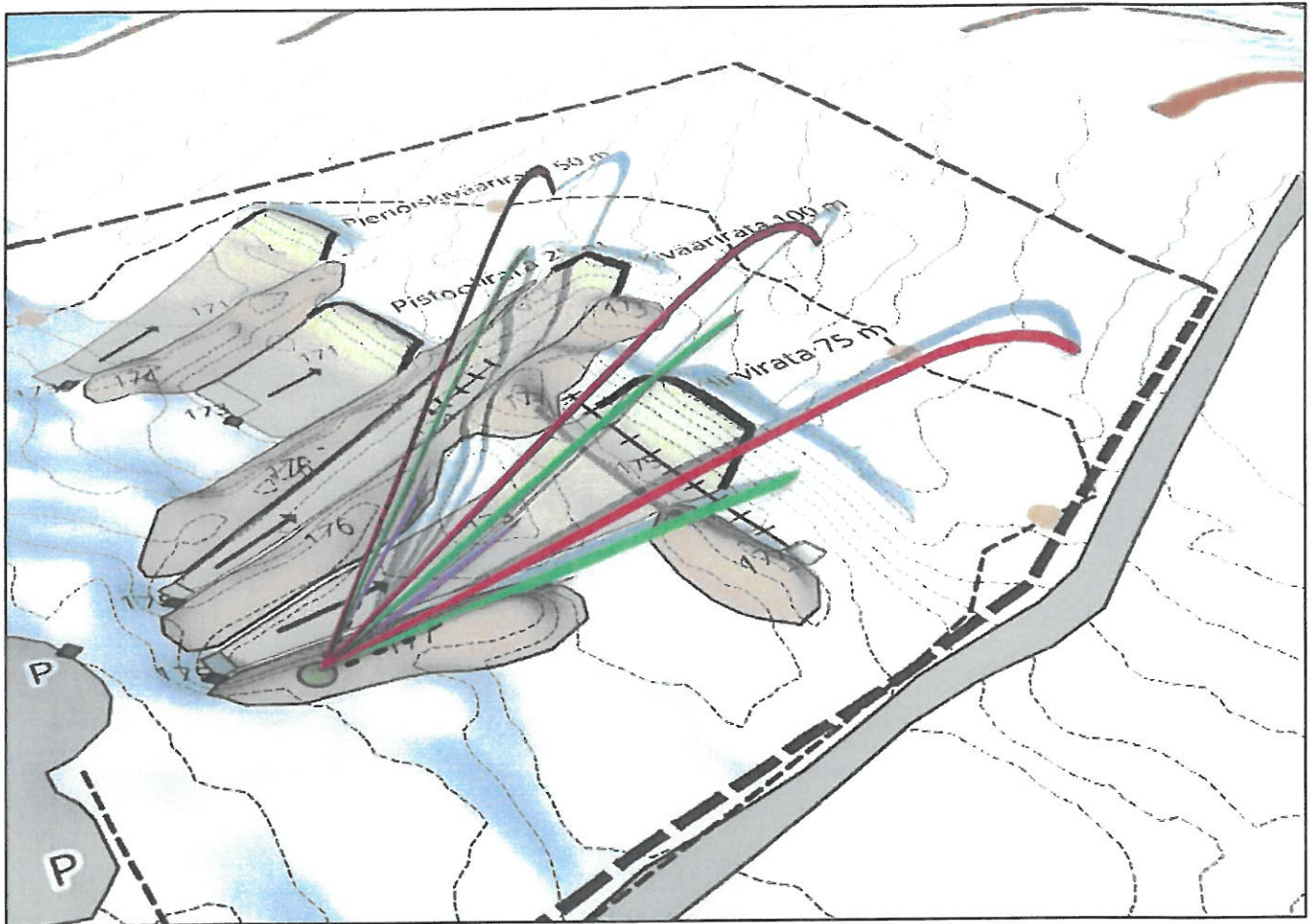
8. YLEISTÄ PÄÄSTÖISTÄ RATARAKENTEISIIN, MAAPERÄÄN SEKÄ PINTA- JA POHJAVESIIN

Ampumaratatoiminnasta ei aiheudu välittömiä tai lyhyen aikavälin ympäristövaikutuksia, vaan haitta-aineiden kulkeutuminen ympäristöön on tyypillisesti erittäin hidasta (Ympäristöministeriö 2014). Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia tavataan luotiaseradoilla pääsääntöisesti taustavallissa. Luotiaseradoilla haitta-aineet ovat lähinnä metalleja: lyijyä, kuparia, antimonia ja sinkkiä. Ampumaratojen pintakerros luokitellaan BAT-oppaassa (Ympäristöministeriö 2014) ratarakenteeksi, johon ei sovelleta maaperän pilaantumisen ohjearvoja ja joka voidaan toiminnan loputtua tarvittaessa poistaa. (Kuva 13.)

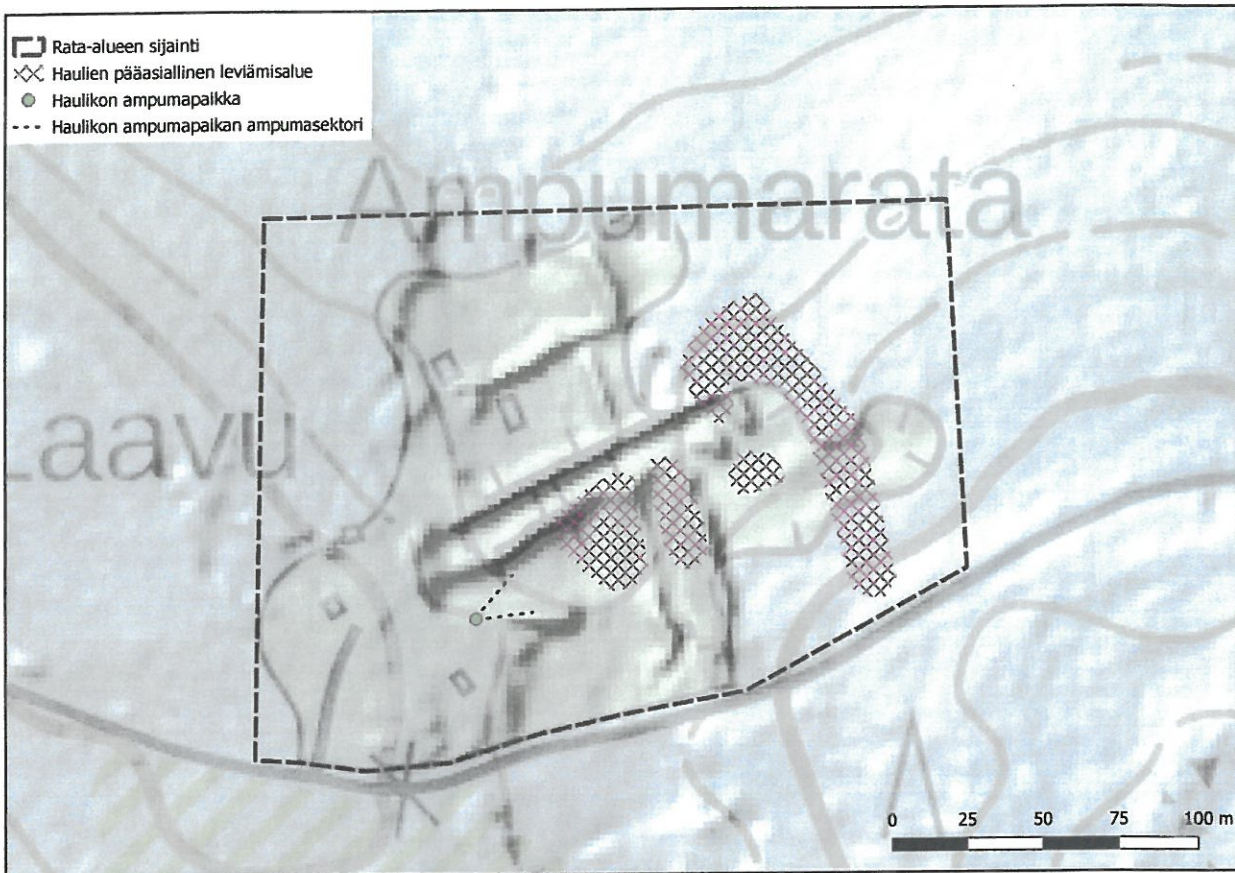

Kuva 13. Luotiaseradan ratarakenteiden osat, joihin haitta-aineet pääosin kertyvät (Ympäristöministeriö 2014).

BAT-oppaan mukainen haulien pääasiallinen, teoreettinen leviämisalue tasaisella maalla skeet-radoilla on noin 100–150 metrin päässä ampumapaikasta. Trap-radoilla vastaavasti BAT-oppaan mukainen pääasiallinen leviämisalue ulottuu 100–200 metrin etäisyydelle asti. Haulien teoreettiset leviämisalueet ei ole sovellettavissa suoraan Sapilasvaaran haulikkoampumapaikalle, jonka ampumasektori on huomattavasti skeet- ja trap-lajiratoja kapeampi. Lisäksi maastonmuodot rajoittavat haulien leviämistä Sapilasvaaran radalla huomattavasti. (Kuvat 14. ja 15.)

Kuva 14. Haulien lentoratojen 3D-tarkastelu Sapilasvaaran haulikkoampumapaikalla. Sapilasvaaran ampumaradalle ei ole suunniteltu skeet- tai trap-lajien mukaista rataa, vaan yksittäinen ampumapaikka, joten ampumasektori on lajiratoja kapeampi. Lisäksi maastonmuodot rajoittavat haulien leviämistä Sapilasvaaran radalla huomattavasti. Haulien leviämisalue tulee kohdistumaan vuokra-alueelle.

Kuva 15. Haulien pääasiallinen leviämisalue 3D-mallin pohjalta. Suurin sallittu ampumasektori rajataan tarvittaessa säännöillä/katosrakenteilla kuvassa esitetyn mukaiseksi. Haulien leviämisalue tulee kohdistumaan vuokra-alueelle.

8.2 Kuormitus ampumaradan ratarakenteissa

Alun perin alueella ovat toimineet Ranuan urheiluampujat, Ranuan reserviupseerit ja Ranuan Reservialiupseerit, jotka ovat rakennuttaneet alueelle pistooli- ja pienoiskivääriradat. Sapilasvaaran ampumaradan pistooli- ja pienoiskivääriradan perustamisvuosi on 1972. Hirvi- ja kiväärirata alueelle on rakennettu 1983 Ranuan riistanhoitoyhdistyksen toimesta.

Haitta-aineiden kuormitus kohdistuu nykytilassa lähinnä luotiaseratojen taustavalleihin. Kuormittuva alue on hyvin vettä johtavaa karkearakeista maalajia, joten luodit eivät ole jatkuvasti veden kanssa tekemisissä. Uusi haulikon ampumapaikka ei lisää lyijykuormaa alueella, sillä radalla tullaan käyttämään korvaavia haulimateriaaleja eli käytännössä terästä.

Ratarakenteisiin kertyneiden haitta-aineiden määrää on arvioitu BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaisesti laskennallisesti toimintahistorian aikaisten laukausmääräarvioiden perusteella käyttäen keskivertopatruunoiden tietoja (taulukko 4.). Tarkemmat laskelmat löytyvät liitteestä 7. Oletuksena on, että kaikki radoilla ammutut laukaukset on ammuttu lyijyä sisältävillä luodeilla. Kokonaisuudessaan rata-alueen kuormitus on noin 1,2 t lyijyä. Kuormituksesta suurin osa on hirviradalla. Lyijykuormitus lupahakemuksen mukaisella enimmäislaukausmäärällä on enimmillään noin 86,80 kg vuodessa.

Taulukko 4. Arvio ampumaradalle kertyneiden haitta-aineiden määristä.

	Lyijy, kg	Kupari, kg	Antimoni, kg	Sinkki, kg	Arseeni, kg
Hirvirata	864,86	87,46	9,72	9,72	-
Kiväärirata	130,16	13,16	1,46	1,46	-
Pienoiskiväärirata	167,31	0,00	1,69	0,00	-
Pistoolirata	29,50	2,98	0,33	0,33	-
Yhteensä	1 191,83	103,60	13,20	11,51	-

Haulikkoradan ampumapaikan lupahakemuksen mukainen laukausmäärä on esitetty olevan enintään 20 000 laukausta vuodessa. Jos kaikki ammunnat suoritetaan teräksellä, niin arvioitu raudan kertyminen haulikon ampumapaikan rakenteisiin tulee olemaan enimmillään noin 491 kg vuodessa.

9. TUTKIMUSTARPEEN ARVIOINTI BAT-OPPAAN MUKAAN

Tutkimusten suunnittelua varten ampumaradat on BAT-oppaassa (Ympäristöministeriö 2014) jaettu kolmeen tutkimustarveluokkaan. Luokitus tehdään esiselvityksen tietojen perusteella koko ampumarata-aluetta tarkastellen (Taulukko 5.).

Taulukko 5. Tutkimustarpeen arviointi erilaisilla ampumaradoilla (Ympäristöministeriö 2014).

Tutkimustarve	Rata-alueen kuormitus	Pintavesiolosuhteet	Pohjavesiolosuhteet
Ei tutkimustarvetta	Pieni tai uudehko luotiaserata Lyijykertymä < 5 t Pb eikä kohteessa tai sen ympäristössä ole erityisiä riskitekijöitä	Ei erityisiä riskitekijöitä	Ei erityisiä riskitekijöitä
Perustason tutkimus	Keskikokoinen tai pitkään käytössä ollut pieni tai uudehko suuri luotiaserata tai pieni haulikkorata. Lyijykertymä < 50 t Pb	Etäisyys vastaanottavaan vesistöön on yli 300 m eikä vesistöön tai sen käyttöön liity erityisiä riskitekijöitä	Ei sijaitse pohjavesialueella eikä pohjavettä käytetä alle 300 m etäisyydellä rata-alueesta oletetun virtaussuunnan alapuolella
Pintaveden osalta laajennettu tutkimus	Suuri tai pitkään käytössä ollut keskikokoinen ampumarata. Lyijykertymä > 50 t Pb	Rata-alueella muodostuu pintavesiä, jotka johdetaan vesistöön tai rata-alueella on kosteikko/suo	
	Keskikokoinen tai pitkään käytössä ollut pieni tai uudehko suuri luotiaserata tai pieni haulikkorata. Lyijykertymä < 50 t Pb	Vastaanottava vesistö tai sen käyttö on erityisen herkkä tai etäisyys vesistöön on alle 300 m tai rata-alueella on kosteikko/suo	
Pohjaveden osalta laajennettu tutkimus	Suuri, keskikokoinen tai pitkään käytössä ollut pieni ampumarata		Sijaitsee luokitellulla pohjavesialueella
	Haulikkoradat; luotiaseradat joilla lyijykertymä > 5 t Pb		Pohjavettä käytetään alle 300 m etäisyydellä rata-alueesta oletetun virtaussuunnan alapuolella

9.1 Tutkimustarpeen arvioinnin tulokset

Tutkimustarvearvioinnin perusteella ampumarata sijoittuu tutkimustarvearvioinnissa luokkaan ei tutkimustarvetta (Taulukko 5.). Radan lyijykertymä on laskennallisesti vain 1,2 t lyijyä. Ampumaradan etäisyys lähimpään vastaanottavaan vesistöön on linnuntietä noin 850 m ja oja pitkin noin 1,6 km. Vastaanottava vesistö on luontoarvojen ja virkistyskäytön kannalta merkittävä, mutta etäisyys radalta vesistöön on niin pitkä, että rata ei aiheuta sille riskiä. Rata-alueen maaperä on hyvin vettä johtavaa ja rata-alueelta ei synny merkittävässä määrin pintavaluntaa. Pohjaveteen ei liity riskitekijöitä. Rata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella ja lähimmät mahdolliset talousvesikaivot ovat noin 1,2 km päässä. BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan Sapilasvaaran ampumaradalla ei ole tutkimustarvetta.

10. RISKINARVIOINTI

10.1 Ympäristöriskin kuvaaminen

Haitta-aineiden kulkeutumisriski rata-alueen ulkopuolelle on merkittävin huomioon otettava tekijä arvioitaessa tarvittavia teknisiä ja toiminnallisia toimenpiteitä ampumaradan ympäristön suojelemiseksi. Ratarakenteita, kuten taustavallia ja rata-alueen pintakerrosta ei BAT-oppaassa (Ympäristöministeriö 2014) katsota maaperäksi, vaan ratarakenteeksi, joka toiminnan loputtua tarvittaessa poistetaan. Ampumaratojen ympäristölupaoppaassa (Ympäristöministeriö 2023) ratarakennetta ei selkeästi määritellä, vaan ratarakenteen ja maaperän määrittely tehdään tapauskohtaisesti. Ampumaratojen ratarakenteissa haitallisten aineiden pitoisuudet ovat tyypillisesti suuria, mutta pilaantumisen hallinnan kannalta keskeistä on hallita haitta-aineiden kulkeutumisriskiä rata-alueen ulkopuolelle (Ympäristöministeriö 2014).

Johtopäätösten läpinäkyvyyden ja selvitysten yhdenmukaisuuden takaamiseksi toiminnan aiheuttama ympäristöriski tulisi kuvata sekä sanallisesti että numeerisesti BAT-oppaassa esitetyn pisteytysjärjestelmän avulla. Erikseen pisteytetään ja kuvataan päästöpotentiaali (kuormitus) sekä pintavesi- ja pohjavesiriski. Pisteytystä sovelletaan riskienhallinnan tarpeen määrittämisessä BAT-oppaan mukaisesti ja johtopäätöksissä esitetään haitta-aineiden hallinnan tarve BAT-oppaan riskitasona sekä suositukset riskienhallintamenetelmiksi. (Ympäristöministeriö 2014)

Ampumaradat luokitellaan selvityksessä riskitason perusteella neljään luokkaan:

- **Taso 1** – matala ympäristöriski.
- **Taso 2a** – kohonnut pintaveden pilaantumisriski, vaikutukset paikallista laajempia.
- **Taso 2b** – kohonnut pohjaveden pilaantumisriski, joka kohdistuu luokiteltuun pohjavesialueeseen tai talousvesikäytössä olevaan muodostumaan.
- **Taso 3** – korkea ympäristöriski tai todettuja ympäristövaikutuksia.

10.2 Päästöpotentiaali

Ampumaratatoiminnan päästöpotentiaalin perusteella aiheuttama ympäristöriski on esitetty BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaisesti taulukossa 6. sekä tulokset Sapilasvaaran ampumaradalta taulukossa 7. Pisteytyksen perusteella ampumaradan päästöpotentiaali on kohtalainen.

Taulukko 6. Ampumaradan päästöpotentiaalin pisteytysjärjestelmä (Ympäristöministeriö 2014).

PÄÄSTÖPOTENTIAALI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Lyijyn määrä ratarakenteissa L	0	< 5 t Pb	
	1	5–50 t Pb	
	2	50–100 t Pb	
	3	> 100 t Pb	
Käyttöikä I	0	0	Uusi rata
	1	1–20 v	
	2	20–50 v	
	3	> 50 v	
Kuormittuneen alueen laajuus: luotiaseratojen määrä K	1	1–2 kpl	
	2	3–5 kpl	
	3	> 5 kpl	
Lisäksi haulikkoradasta	1...x	Jokaisesta rata-alueella sijaitsevasta haulikkoradasta yksi lisäpiste	
Kuormitus yht.	L+I+K		
Max.	9 + haulikkoratojen lukumäärä		

Päästöpotentiaalin merkittävyys

Pieni	1–4 pistettä
Kohtalainen	5–8 pistettä
Suuri	>9 pistettä

Taulukko 7. Sapilasvaaran ampumaradan päästöpotentiaali.

Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteeri	Huomautukset
Lyijyn määrä ratarakenteissa	0	< 5 t Pb	Rata-alueen kuormitus on laskennallisesti 1,2 t Pb (Liite 7.)
Käyttöikä	3	> 50 v	Ensimmäinen rata perustettu vuonna 1972
Kuormittuneen alueen laajuus: luotiaseratojen määrä	2	3–5 kpl	4 kpl
Haulikkoradasta	1	Jokaisesta haulikkoradasta yksi lisäpiste	Luvitetaan haulikon ampumapaikka
Kuormitus yhteensä	6	Kohtalainen	

10.3 Pintavesi- ja pohjavesiriskien arviointi

Ampumaratojen haitta-aineiden aiheuttama riski pinta- ja pohjavesille pisteytetään taulukoiden 8. ja 9. mukaisesti ja haitta-aineiden hallinnan tarve sekä kohdekohtaiset parhaat käyttökelpoiset tekniikat määritellään toiminnan aiheuttaman pitkän aikavälin ympäristöriskin perusteella. Sapilasvaaran ampumaradan riskitaso pintavesille on esitetty taulukossa 10. ja riskitaso pohjavesille taulukossa 11. Pisteytyksen perusteella pinta- ja pohjavesivesiriskit ovat pieniä.

Taulukko 8. Haitta-ainepäästöjen riskitason pisteytysjärjestelmä pintavesiriskille (Ympäristöministeriö 2014).

PINTAVESIRISKI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteerit	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys K	0	Vettä johtava	Esim. Hiekka, sora, hiekkamoreeni
	1	Jonkin verran vettä johtava	Esim. Silttinen hiekka
	2	Vettä pidättävä	Esim. Savi, hienoainesmoreeni
	3	Suo, kosteikko	
Sekoittumiskerroin rata- alueelta johtavassa ojassa SK	0	<0,01	
	1	0,01–0,1	
	2	0,1–0,25	
	3	>0,25	
Nykytilanne, pintaveden ja sedimentin haitta- ainepitoisuudet N	0	Ei vaikutuksia havaittavissa	Ampumatoiminnasta peräisin olevat haitta-aineet rata-alueen ympäristössä
	1	Lievästi kohonneet luonnontilaan nähdyn, vaikutus paikallinen	Luonnontilalla tarkoitetaan pääsääntöisesti kunkin alueen taustapitoisuuksia
	4	Selvästi kohonneet luonnontilaan nähdyn ja/tai vaikutuksia havaittavissa laajemmalla alueella	
	6	Sedimentin haitta-ainepitoisuudella on vaikutusta vesistön käyttöön tai pintaveden ympäristölaatunormi ylittyy rata-alueen ojan vastaanottavassa vesistössä	
Riskin realisoitumisen seurausten vakavuus S	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Esim. haitta-aineita kertyy ajan mittaan rata-alueelta ulos johtavien ojien pohjasedimenttiin paikallisesti
	1	Rajoitetut vaikutukset mahdollisia	Vaikutukset paikallisia ja vähäisiä tai hallittavissa
	4	Vakavat vaikutukset mahdollisia	Paikallisia vaikutuksia esim. erityisiin luontoarvoihin tai eliölajeihin tai pintaveden käyttöön
	6	Erittäin vahvat vaikutukset mahdollisia	Paikallista laajempia vaikutuksia esim. erityisiin luontoarvoihin tai eliölajeihin tai pintaveden käyttöön
Pintavesiriski yht.	K + SK + N + S		
Max	18		

Pintavesiriskin merkittävyys

Pieni 0–9 pistettä
Kohtalainen 9–14 pistettä
Suuri > 14 pistettä tai N>4

Taulukko 9. Haitta-ainepäästöjen riskitason pisteytysjärjestelmä pohjavesiriskille (Ympäristöministeriö 2014).

POHJAVESIRISKI			
Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteeri	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys K	0	Heikosti vettä johtava tai suo	Esim. Savi, siltti, hienoainesmoreeni, suo
	1	Jonkin verran vettä johtava	Esim. Silttinen hiekka
	2	Vettä johtava	Esim. Hieno hiekka, hiekkamoreeni
	3	Hyvin vettä johtava	Esim. Karkea hiekka, sora
Etäisyys pohjaveden pintaan E	1	> 10 m	
	2	4–10 m	
	3	< 4 m	
Nykytilanne, maaperän, vajoveden ja pohjaveden haitta-ainepitoisuus N	0	Ampumaratatoiminnasta peräisin olevat haitta-ainepitoisuudet rajoittuvat ampumaradan rakenteisiin, vajovesien pitoisuudet hyväksyttävällä tasolla, pohjavedessä ei havaittavissa vaikutuksia	
	1	Kohonneita haitta-ainepitoisuuksia ampumaradan alapuolisessa maaperässä, vajovesien pitoisuudet hyväksyttävällä tasolla tai lievästi kohonneet, pohjavedessä ei havaittavissa vaikutuksia	
	4	Pohjavedessä havaittavissa taustapitoisuudet ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, vajovesien pitoisuudet ylittävät hyväksyttävän tason tai haitta-aineita kulkeutunut syväälle maaperässä	
	6	Pohjaveden haitta-ainepitoisuudet ylittävät talousveden tai pohjaveden laadulle annetut viitearvot	
Riskin realisoitumisen seurausten vakavuus S	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Esim. kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella, maaperän tai pohjaveden pilaantuminen rajoittuu kohteen välittömään läheisyyteen, pohjavettä ei käytetä eikä käyttöä tulevaisuudessa ole todennäköisesti
	1	Rajoitetut vaikutukset mahdollisia	Esim. vaikutukset paikallisia ja vähäisiä tai hallittavissa
	4	Vakavat vaikutukset mahdollisia	Esim. vaarantaa pohjaveden käytön talousvesikaivoista
	6	Erittäin vakavat vaikutukset mahdollisia	Esim. vaarantaa alueellisesti merkittävän vedenottamon käytön tai muun tärkeän kohteen
Pohjavesiriski yht.	K + E + N + S		
Max	18		

Pohjavesiriskin merkittävyys

Pieni 0–9 pistettä

Kohtalainen 9–14 pistettä

Suuri > 14 pistettä tai N>4

Taulukko 10. Pintavesien riskitaso Sapilasvaaran ampumaradalla.

Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteeri	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys	0	Vettä johtava	Karkearakeinen maalaji
Sekoittumiskerroin rata-alueelta johtavassa ojassa	1	0,01–0,1	Ampumaradan ja sen ohi virtaavien vesien valuma-alue on 10,5 ha ja Raakunsuon kautta Simojokeen laskevien vesien valuma-alue on 198 ha. Sekoittumiskerroin on 0,05 (=10,5 ha / 198 ha) (Kuva 8.)
Nykytilanne, pintaveden ja sedimentin haitta-ainepitoisuudet	0	Ei vaikutuksia havaittavissa	Rata-alueelta ei lähde ojaa, joten merkittäviä haitta-ainemääriä ei pääse radalta veden mukana kulkeutumaan.
Riskin realisoitumisen seurausten vakavuus	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Etäisyys vastaanottavaan vesistöön on oja pitkin noin 1,6 km, joten haitta-aineita ei päädy vesistöön.
Pintavesiriski yhteensä	1	Pieni	

Taulukko 11. Pohjavesien riskitaso Sapilasvaaran ampumaradalla.

Riskitekijä	Pistemäärä	Pisteytyskriteeri	Huomautukset
Maaperän vedenläpäisevyys	3	Hyvin vettä johtava	Karkearakeinen maalaji
Etäisyys pohjaveden pintaan	3	< 4 m	Ei tiedossa, joten pisteytetään suurimman pistemäärän mukaan
Nykytilanne, maaperän, vajoveden ja pohjaveden haitta-ainepitoisuus N	0	Ampumaratatoiminnasta peräisin olevat haitta-ainepitoisuudet rajoittuvat ampumaradan ratarakenteisiin. Ratarakenteen pintakerroksessa haitallisten aineiden pitoisuudet ovat suuria, mutta laskevat nopeasti syvemmälle mentäessä.	Raskasmetallit liikkuvat hitaasti ampumaradan ratarakenteissa. Vaikutukset rakenteiden alapuoliseen maaperään ja pohjavesiin ilmenevät hyvin hitaasti ja ne ovat hallittavissa toiminnan päätyttyä normaaleilla maaperän kunnostustoimenpiteillä.
Riskin realisoitumisen seurausten vakavuus	0	Oletettavasti ei merkittäviä seurauksia	Pohjaveteen ei liity riskitekijöitä. Rata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella ja lähimmät mahdolliset talousvesikaivot ovat noin 1,2 km päässä.
Pohjavesiriski yhteensä	6	Pieni	

10.4 Riskinhallinnan tavoitteet

Riskitason määrittelyn jälkeen arvioidaan riskinhallinnan tavoitteet BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) sivun 88 taulukon mukaisesti. Sapilasvaaran ampumaradan päästöpotentiaali on kohtalainen ja pinta- sekä pohjavesivesiriskit ovat pieniä. Riskiluokituksessa radan katsotaan tällöin kuuluvaksi tasoon 1 eli perustaso.

Riskin kuvaus:	Haikka-aineiden kulkeutuminen rata-alueelta ympäristöön merkityksetöntä tai vähäistä. Vaikutukset paikallisia ja vähäisiä.
Vaatimukset luotiaseradat:	Käytön seuranta ja raportointi. Ulkopuolisten vesien hallinta. Kunnostus toiminnan loputtua.
Vaatimukset haulikkoradat:	Käytön seuranta ja raportointi. Ulkopuolisten vesien hallinta. Kunnostus toiminnan loputtua.
Tekniset ratkaisut:	Ulkopuolisten vesien johtaminen rata-alueen ohi ojituksin.
Käytön seuranta:	Laukausmäärät radoittain ja asetyypeittäin sekä toiminta-ajat.
Päästöjen ja vaikutusten tarkkailu:	Ei pääsääntöisesti edellytetä. Tapauskohtaisesti rajoitettu tarkkailu vaikutusten mukaan kohdennetusti, 3–6 vuoden välein.

11. ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN (BAT) JA KÄYTÄNNÖN (BEP) SOVELTAMISESTA

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan BAT käsite on keskeisessä asemassa arvioitaessa ympäristönsuojelun vaatimustasoa ympäristönsuojelulain mukaisessa lupamenettelyssä. Se on tarkoitettu parantamaan ympäristönsuojelun tasoa, kehittämään ampumaratojen ympäristönsuojelun kustannustehokkuutta, yhtenäistämään ympäristölupien vaatimustasoa ja luomaan paremmat edellytykset tapauskohtaisten olosuhteiden huomioimiselle. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltaminen vähentää myös turhia ja virheellisiä investointeja. Myös ympäristönsuojelulaki korostaa, että ympäristölupahakemuksen käsittelyssä on huomioitava parhaan käyttökelpoisen tekniikan ja käytäntöjen lisäksi niiden kohtuullisuus saavutettavaan hyötyyn päästöjen vähentämisessä. Siten BAT:n soveltamista on pidettävä lähtökohtana ja suomalaisen oikeusharkinnan perustana. (Ympäristöministeriö 2014).

Sapilasvaaran ampumaradalla parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisessa noudatetaan melun osalta seuraavia periaatteita:

- Toiminnassa huomioidaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittyminen (BAT)
- Tarvittaessa vuorovaikutus sidosryhmien kanssa toiminnan hyväksyttävyyden lisäämiseksi ja haitan kokemisen tunteen vähentämiseksi (BEP)
- Käyttöaikojen suunnittelu, tarvittaessa tiedottaminen toiminnasta ja yhteistyö naapurien ja sidosryhmien kanssa (BEP)
- Toimintaa ohjaavat luvat, säännöt ja niiden valvonta (BEP)

Haikka-aineiden aiheuttaman ympäristöriskin määrittämisessä ja riskienhallinnan suunnittelussa on noudatettu BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaista pisteytystä ja toimenpidesuosituksia.

12. TOIMINNAN VAIKUTUKSET JA NIIDEN TARKKAILU

12.1 Melu

Melun osalta voidaan arvioida, että Sapilasvaaran ampumarata ei aiheuta meluhaittaa. Melusapluunatarkastelun perusteella melun ohjearvot eivät ylitä yhdelläkään kohteella, joten toiminnasta ei arvioida aiheutuvan terveyshaittaa eikä myöskään muuta häiriötä tai haittaa elinympäristön viihtyisyyteen. Melun ei arvioida vaikuttavan myöskään luonnonsuojelualueiden suojeluarvoihin. Lähtökohtaisesti ohjearvojen alittuessa radan käyttö on sallittua joka päivä klo 7–22 (Ympäristöministeriö 2023). Ampumaradan melupäästöä tullaan tarkkailemaan laukausmäärien perusteella. Mahdolliset valitukset melusta kirjataan ylös ja raportoidaan muun vuosiraportoinnin yhteydessä. Toiminnanharjoittaja pitää valvonnalla ja ohjeistuksella huolen, että radan käyttöaikoja noudatetaan.

Mahdollisia meluhaittoja ja häiriöitä voidaan lisäksi estää huolehtimalla siitä, että altistuvien määrä ei lisäännä nykytilanteesta. Tämä voidaan tarvittaessa toteuttaa siten, että:

- ampumatoiminnan melualueet eivät laajene nykyisestä – tästä vastuu on ampumaradan toiminnanharjoittajalla tai
- ampumaradan lähelle, meluselvityksen mukaisille meluvyöhykkeille ja maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaisille alueille, ei saa rakentaa uusia altistuvia kohteita – tästä vastuu on kunnalla kaavoituksen ja rakennuslupien laadinnassa ja toteutuksessa. Ampumaradan pitäjän tulee seurata kaavoituksen kehittymistä ja antaa tarvittavat lausunnot osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä kaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa.

12.2 Maaperä ja ratarakenne

Maaperän pilaantuneisuuden arvioinnissa on huomioitava, että BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan ampumarata-alueiden pintamaakerros ja taustavallit ovat ratarakennetta, johon ei sovelleta pilaantumisen ohjearvoja. Ampumaratojen ympäristölupaoppaassa (Ympäristöministeriö 2023) viitataan ratarakenteen osalta BAT-oppaaseen. Ampumaradan toiminnalla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta ratarakenteen alapuoliseen maaperään. Raskasmetallit liikkuvat erittäin hitaasti ampumaradan ratarakenteissa. Lisäksi luotiaseratojen taustavallit ovat hyvin vettä läpäisevää karkearakeista maalajia, jolloin luodit eivät ole merkittävässä kontaktissa veden kanssa siten, että haitta-aineiden vapautuminen olisi runsasta. Ratarakenteen kunnostustarve tulee riskinarvioinnin perusteella harkittavaksi, mikäli ampumaratatoiminta loppuu ja maankäyttö alueella muuttuu tai mikäli merkittävää haitta-aineiden kulkeutumista havaitaan. Haitta-aineiden kertymistä ratarakenteisiin ja sitä kautta ratakohtaista kuormituspotentiaalia seurataan laukausmäärien seurannan avulla vuositasolla.

12.3 Pintavesi

Sapilasvaaran ampumaradan pintavesiriski on arvioitu pieneksi. Rata-alue on hyvin vettä läpäisevää maalajia, joten pintavaluntaa ei oletettavasti synny suuria määriä, ja etäisyys vastaanottavaan vesistöön on pitkä. BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan pintaveden tarkkailua ei yleensä edellytetä ampumaradoilla, joiden pintavesiriski on arvioitu pieneksi. Sapilasvaaran ampumaradalle ei laaditun riskiarvion perusteella esitetä pintavesitarkkailua.

12.4 Pohjavesi

Sapilasvaaran ampumaradan pohjavesiriski on arvioitu pieneksi. Lähellä rataa ei ole luokiteltuja pohjavesialueita, eikä pohjavettä käytetä radan läheisyydessä. BAT-oppaan (Ympäristöministeriö 2014) mukaan tutkimus- tai tarkkailutarvetta ei pohjaveden osalta ole radoilla, joilla riski on arvioitu pieneksi. Sapilasvaaran ampumaradalle ei esitetä pohjavesitarkkailua.

12.5 Muut vaikutukset ja tarkkailu

Päästöt ilmaan ovat paikallisia eikä pöly leviä tuulen mukana pitkiä matkoja. Ampumatoiminnan aikana radan käyttäjät saattavat altistua lyhytaikaisesti lyijypölylle.

Alueelta kerätyistä jätemääristä tullaan pitämään kirjaa.

Rata-alue on aidattu ja sille vievällä tiellä on portti, ettei rata-alueelle voi päätyä vahingossa. Rata-alueesta kertovat varoituskyltit.

Kokonaisuudessaan tarkkailun tuloksista ja laukausmääristä kootaan vuosiraportti, joka toimitetaan valvovalle viranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Hakija esittää lisäksi, että tarkkailua voidaan tarvittaessa myöhemmin muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

13. POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Hakijan arvion mukaan ampumaradan toiminnassa ei tapahdu sellaisia poikkeuksellisia tilanteita, jotka johtaisivat toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten lisääntymiseen.

Turvallisuusasioiden osalta viranomainen on poliisi, joten turvallisuusasioita ei käsitellä eikä arvioida enemmälti ympäristölupahakemuksessa.

Lähteet

Hanski M. ja Markula T. 2021: Ampumaratamelun arvioinnin kehittäminen, Kiväärien ja pistoolien melupäästömittaukset. HMMT Partners Oy, Espoo.

Markula T., Parri A. ja Pääkkönen R. 2016: Haulikon melupäästömittaukset, 2016

Lapin liitto 2023: Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava.

<https://www.lapinliitto.fi/aluesuunnittelu/maakuntakaavoitus/voimassa-olevat-maakuntakaavat/rovaniemen-ja-ita-lapin-maakuntakaava/>. Viitattu 7.11.2023.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ampumakokeesta 517/2017.

Puolustusvoimat 2022: Ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohje. Selvitykset, laskenta ja mittaukset. Lahti T., Markula T. ja Hanski M. Tampere.

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista 53/1997.

Vesilaki 587/2011.

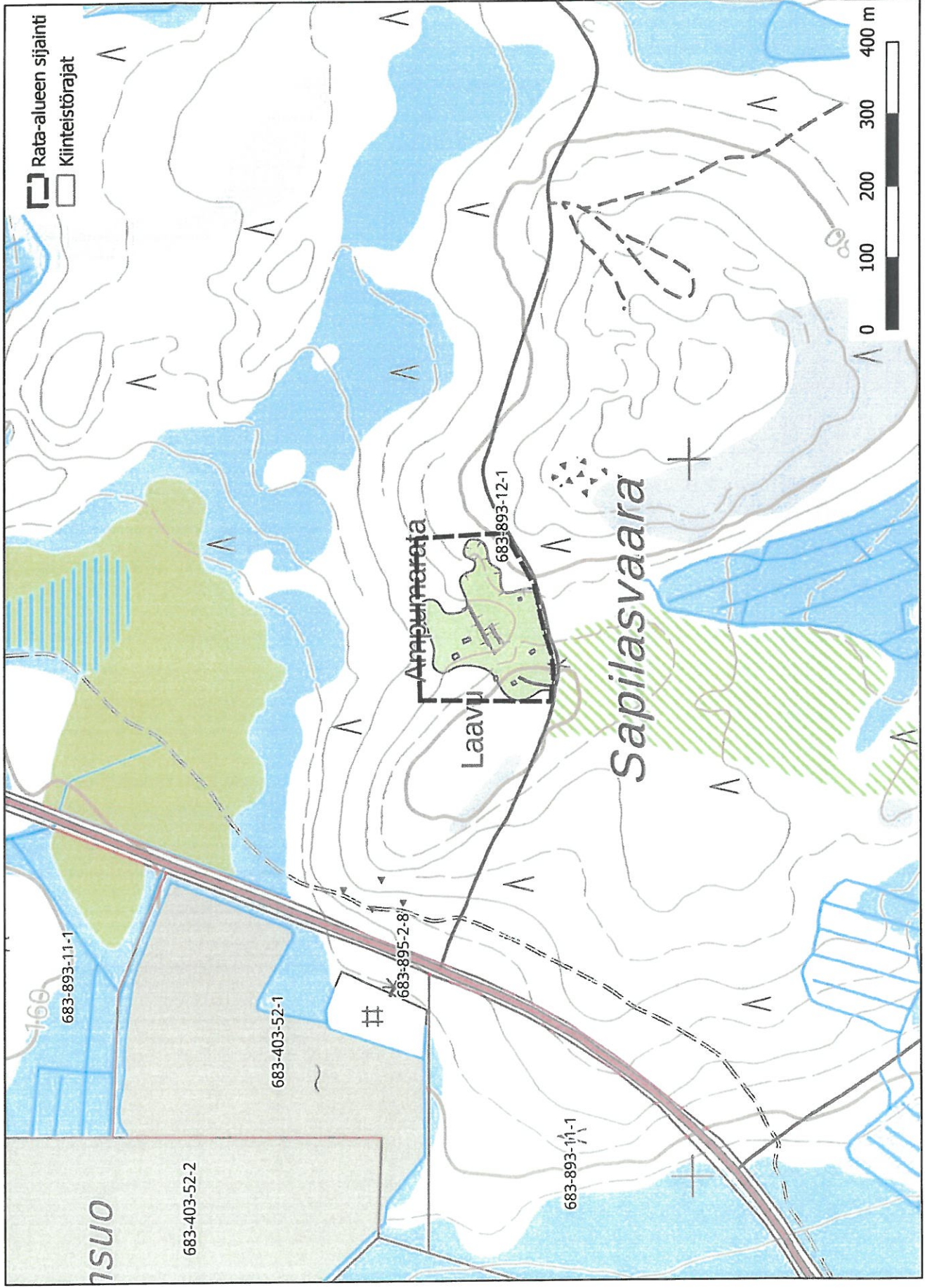
Ympäristöministeriö 1999: Ampumaratamelun mittaaminen.

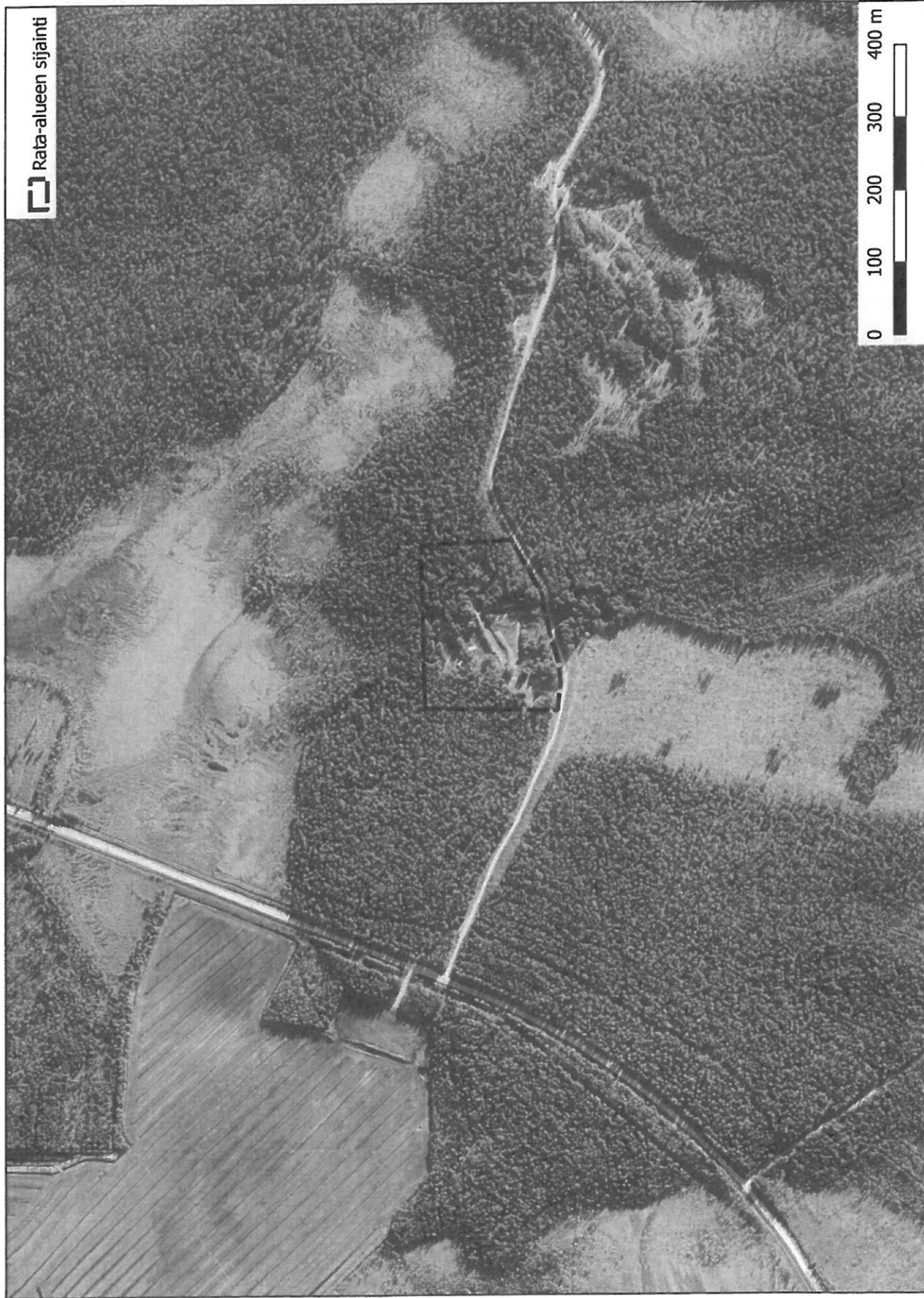
Ympäristöministeriö 2023: Ampumaratojen ympäristölupa – Opas toiminnanharjoittajille sekä lupa- ja valvontaviranomaisille. Attila M., Pyy O., Jylhä H. ja Oivanen P. Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:40.

Ympäristöministeriö 2014: Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta – Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT). Sara Kajander ja Asko Parri (toim.). Suomen ympäristö 4/2014.

Ympäristönsuojelulaki 527/2014.

Rata-alueen sijainti/
vuokrattu määräala

Rakennukset

Jätepiste

WC

Rata-alueesta kertova
varoituskyltti

Tiealueet

atatoiminnot

Taustavalli

Etuvasi

Liikkuvan maalin kiskot

Ampumasuunta

Suunniteltu hyökkävän
karhun maalirata

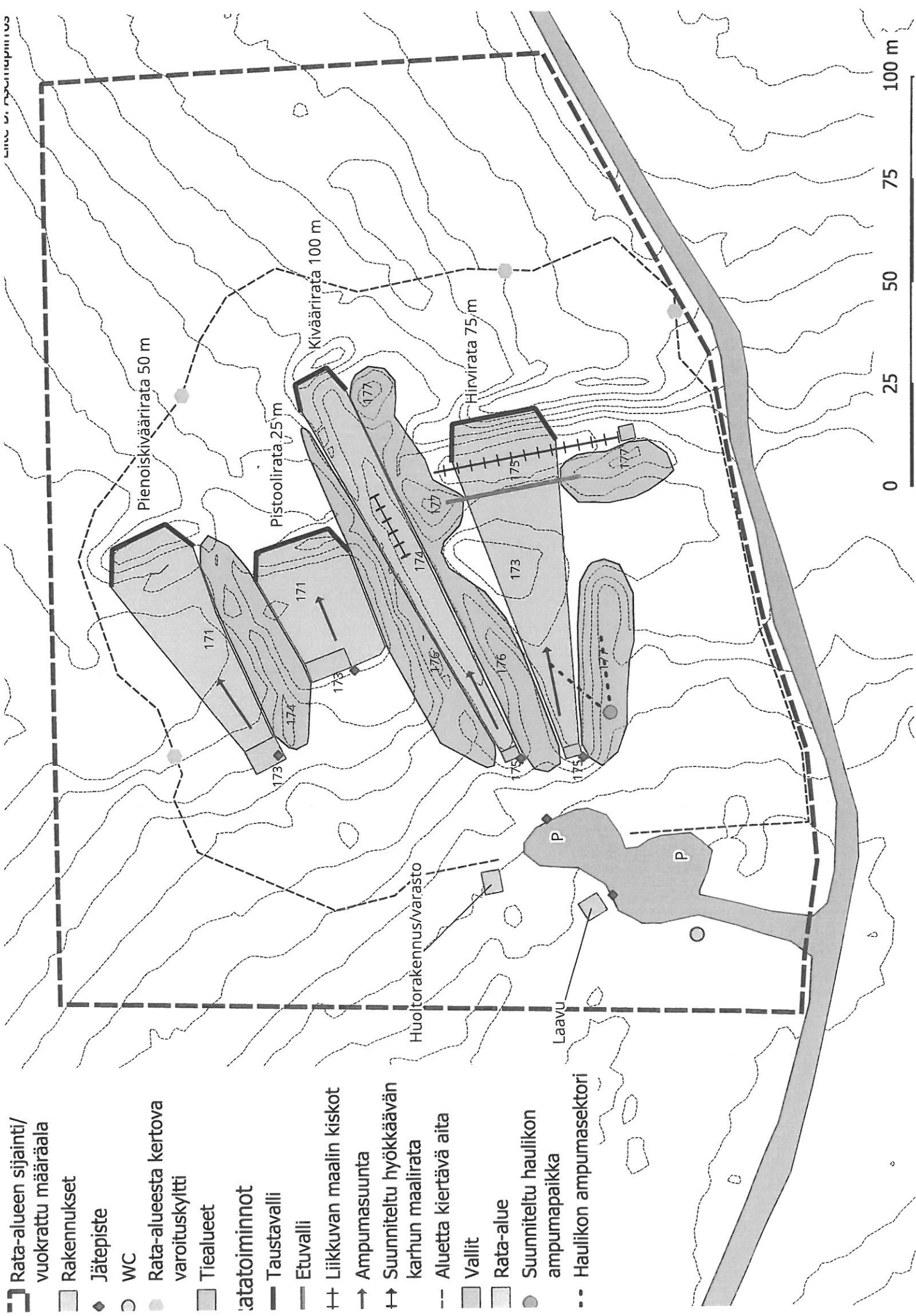
Aluetta kiertävä aita

Vallit

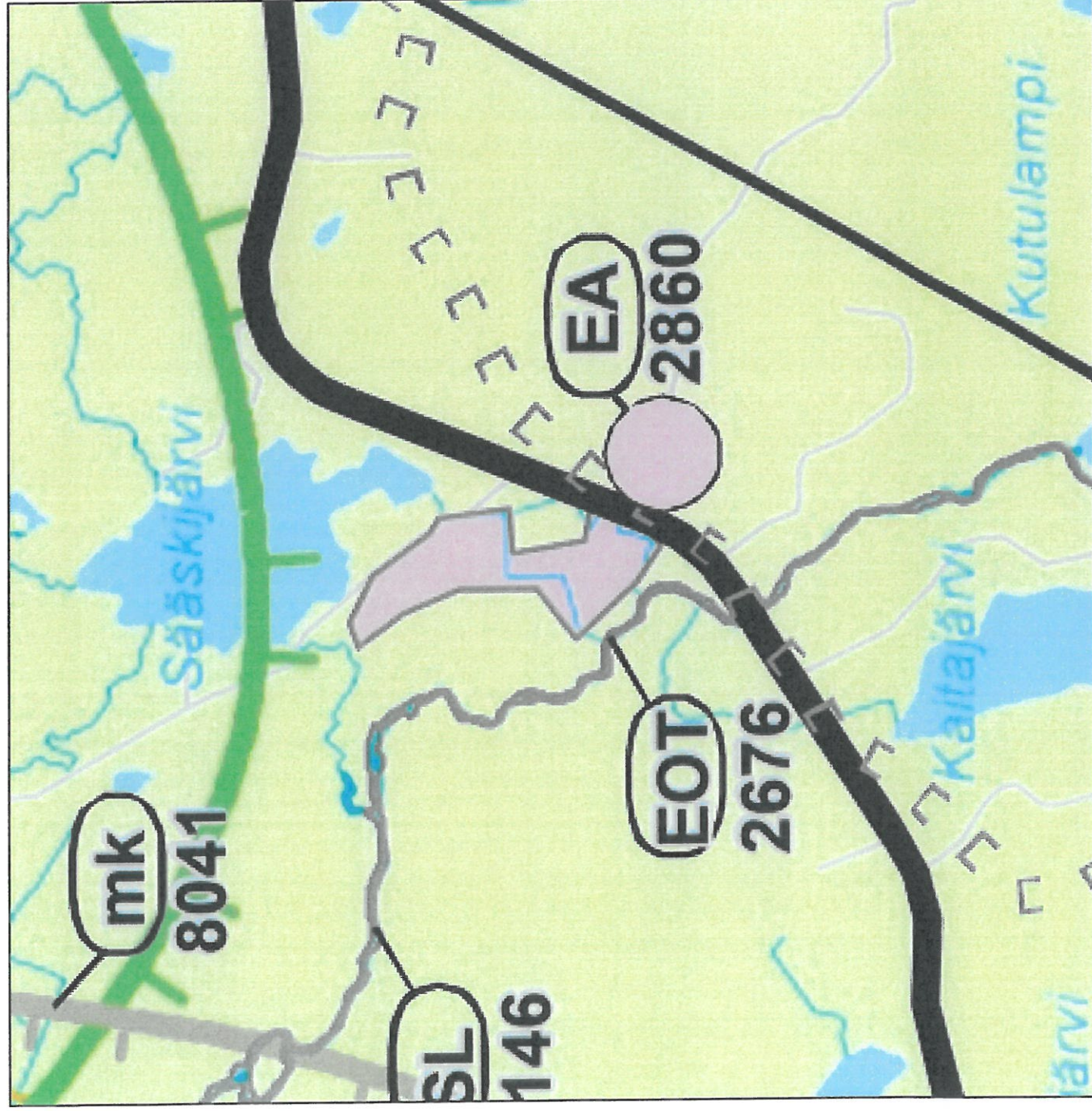
Rata-alue

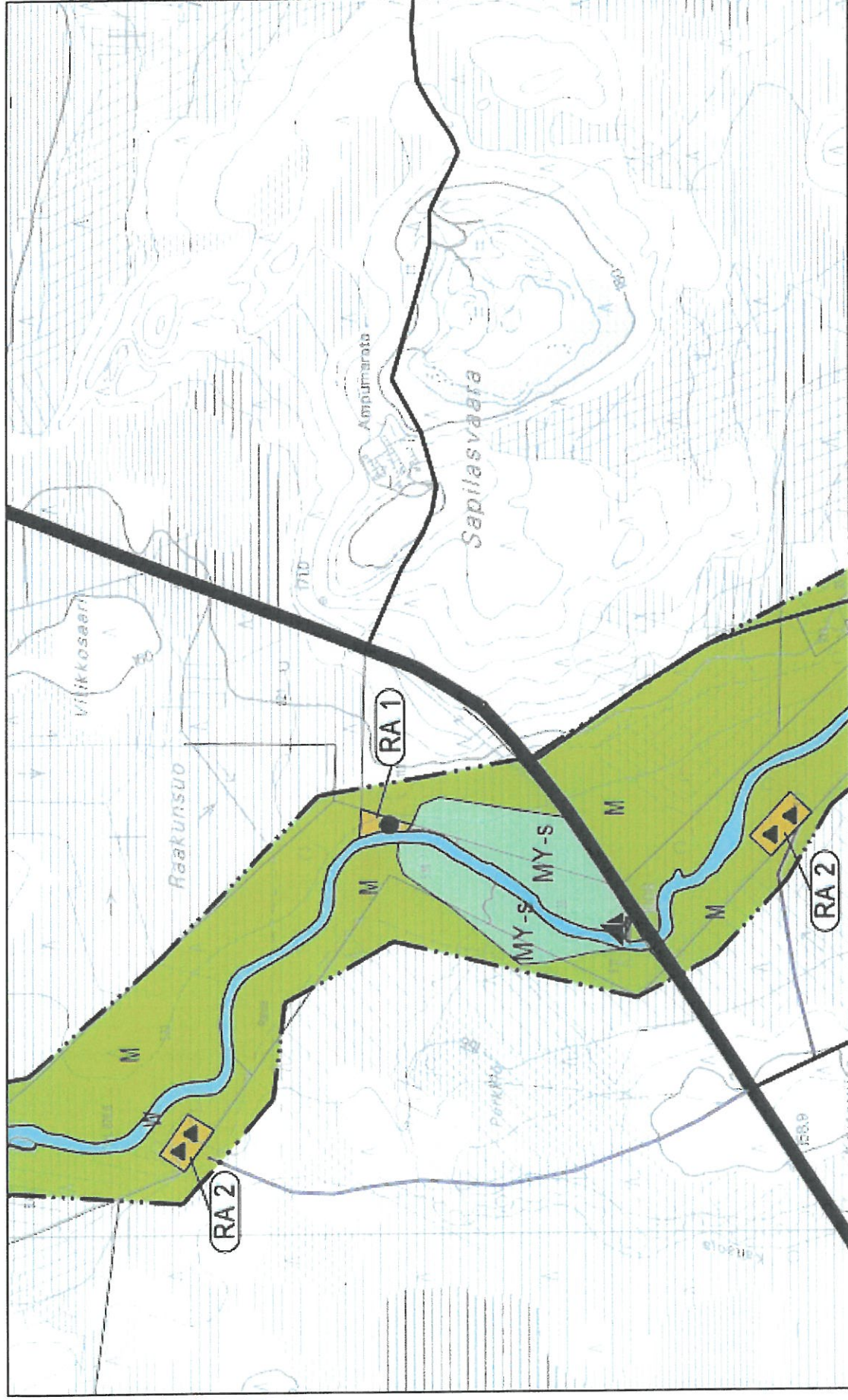
Suunniteltu haulikon
ampumapaikka

Haulikon ampumasektori

0 25 50 75 100 m

a.s. 2.2

LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN PÄÄTÖS

12532.C.362.67 v

N:o C.64

Ranuan riistanhoitoyhdistyksen anomukseen, joka koskee ampumaradan rakentamista ja ylläpitämistä. Annettu Rovaniemellä 10 päivänä tammikuuta 1972.

Lääninhallitus on tutkinut tämän asian, josta Ranuan piirin nimismies säädetyn katselmuksen toimitettuaan ja Ranuan kunnanhallitus ovat antaneet lausuntonsa, ja koska hakemusasiakirjoihin liitetyistä kartoista ja piirroksista ja asianomaisten viranomaisten antamista lausunnoista selviää, että ampumarataa varten valittu paikka täyttää yleisen turvallisuuden kannalta sille asetetut vaatimukset, lääninhallitus harkitsee oikeaksi, nojautuen ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta 4 päivänä joulukuuta 1915 annetun asetuksen 14, 15, 16, 17 ja 20 §:iin sekä 25 päivänä heinäkuuta 1916 annetun senaatin päätöksen 16, 17, 18 ja 19 §:iin, ensiksi mainittu pykälä sellaisena, kuin se on muutettuna 14 päivänä elokuuta 1924 annetulla valtioneuvoston päätöksellä, suostua anomukseen ja oikeuttaa hakijan, Ranuan riistanhoitoyhdistyksen, rakentamaan enintään sadan (100) metrin pituisen ampumaradan ja ylläpitämään sitä tähän päätökseen sinettisitein liitetyistä karttapiirroksista ja vuokrasopimuksesta lähemmin selviävässä paikassa Ranuan kunnan Simojärven kylässä Sapilasvaara nimisessä maastossa Ranua - Pekkala maantien varressa entisessä TVH:n soranottopaikassa, jonka hakija on metsähallitukselta tarkoitusta varten vuokranut, seuraavilla ehdoilla:

- ampumarata-alue on aidattava kolmilankaisella piikkilanka-aidalla, joka on varustettava portilla;

Leima: 10,50
Lisäl. 8,20
Yht. 18,70

Ranuan riistanhoitoyhdistys

- ampumaradan ympärille on pystytettävä riittävä määrä varoitustauluja varustettuna kirjoituksella "Ampumarata";
- aidassa olevan portin luo on ammunnan ajaksi pantava korkeaan salkoon punainen lippu.
- muutoin on noudatettava, mitä metsähallituksen kanssa tehdyssä vuokrasopimuksessa määrätään.

Mikäli radalla toimeenpannaan ampumakilpailut tai sellaiset ampumaharjoitukset, joihin samalla kertaa ottaa osaa enemmän kuin kymmenen (10) henkilöä, on siitä vähintään kahtatoista (12) tuntia ennen ammunnan alkamista kirjallisesti ilmoitettava Ranuan piirin nimismiehelle.

Lupa on voimassa vuokrasopimuksen mukaisesti vuoden 1975 loppuun ja sen jälkeen, mikäli vuokrasopimus uudistetaan.

Lapin laammanantus, anonsus Lu.000

Ranua 25.02.1981

S U O S T U M U S

Me allekirjoittaneet Ranuan urheiluampujat, Ranuan reserviupseerit, ja Ranuan reservialiupseerit suostumme siihen, että Ranuan riistanhoitoyhdistys rakentaa hirviampumaradan, ampumaratamme viereen, ehdolla, että hirviradan käyttö ei vaaranna ratamme käyttäjien turvallisuutta ja alueellemme pääsyä varten rakennetaan uusi tie hirviradan taitse.

Ranuan urheiluampujat, puheenj. _____

Veli Saraiärvi

Ranuan reserviupseerit, puheenj. _____

Jouko Hernetkoski

Ranuan reservialiupseerit, puheenj. _____

Heikki Pernu

konsepti

LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN PÄÄTÖS

Ranuan riistanhoitoyhdistyksen hakemukseen ampumaradan perustamista koskevassa asiassa. Annettu Rovaniemellä 16 päivänä maaliskuuta 1983.

11813 671 82 C Ran
N:o C.400

Lapin lääninhallitukselle 21.12.1982 saapuneessa hakemuksessaan Ranuan riistanhoitoyhdistys on pyytänyt lupaa perustaa hirviradan Ranuan kunnan Ranuan kylässä sijaitsevalle Ranuan valtionpuistosta metsähallitukselta vuokraamalleen n. yhden hehtaarin suuruiselle alueelle.

Ranuan kunnan terveyslautakunta, rakennuslautakunta katselmuksen toimitettuaan, kunnanhallitus, Ranuan piirin nimismies katselmuksen toimitettuaan, lääninhallituksen ympäristönsuojelutoimisto ja Lapin riistanhoitopiiri ovat antaneet asiasta lausuntonsa.

Lääninhallitus on tutkinut asian. Koska asiakirjoihin liitettyistä kartoista, piirroksista ja muista selvityksistä sekä mainittujen viranomaisten antamista lausunnoista on katsottava käyneen selville, että ampumarataa varten varattu paikka täyttää yleisen turvallisuuden vuoksi asetettavat vaatimukset eikä siitä aiheudu ympäristölle terveydellistä vaaraa eikä pysyvää kohtuutonta rasitusta, lääninhallitus harkitsee oikeaksi ampumaratojen laittamisesta ja kunnossapidosta annetun asetuksen nojalla myöntää hakijalle luvan hakemuksessa tarkoitetun hirviradan perustamiseen tähän päätökseen sinettisitein liitetystä kartasta ja piirroksesta lähemmin ilmenevälle alueelle Ranuan kunnan Ranuan kylässä seuraavilla ehdoilla:

- pisin ampumamatka on 100 metriä,
- ampumarata-alue on ympäröitävä riittävän korkealla ja tiheällä aidalla,
- ampumarata-alueen kaikille sivuille sopivien välimatkojen päähän on asetettava riittävä määrä ampumarataa osoittavia varoitustauluja,
- ampumarata-alue on varustettava sellaisilla laitteilla, että alueelle voidaan nostaa ampumakilpailujen tai -harjoitusten ajaksi ympäristöön hyvin näkyvä punainen lippu,
- ampuminen radalla on sallittu kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana,
- ampumarata-alueelle on järjestettävä riittävä määrä jäteastioita sekä rakennettava kuivakäymälä, joka on varustettava vettä läpäisemättömällä aineella,

TIEDOKSI: Ranuan piirin nimismies
Lääninhallituksen ympäristönsuojelutoimisto
Lapin riistanhoitopiiri

ima: 45,-
säl: 23,-
t. 68,-

- ampumaradalle on nimettävä vastuunalainen hoitaja, jonka henkilötiedot on ilmoitettava asianomaiseen poliisipiiriin.

Hakijan tulee pitää ampumarata laitteineen jatkuvasti kunnossa, noudattaa radalla ammuttaessa erityistä varovaisuutta sekä noudattaa edellä mainitun asetuksen samoin kuin ampuma-aseista ja ampumatarpeista annetun lain ja asetuksen säännöksiä ja alueen vuokrasopimuksessa olevia ehtoja uhalla, että jos laiminlyöntejä esiintyy, tämä lupa voidaan peruuttaa ja ampumarata sulkea.

Tämä lupa on voimassa toistaiseksi vuokrasopimuksessa mainitun ajan.

Ampumarata-aluetta saadaan tarkoitukseensa käyttää vasta sen jälkeen, kun Ranuan piirin nimismies on hakijan pyynnöstä suorittanut ampumarata-alueen katselmuksen ja todennut sen laitteineen täytävän edellä mainittujen säännösten määräykset ja tässä päätöksessä asetetut ehdot sekä vaadittavan turvallisuuden vaatimukset. Hyväksymisestä on tehtävä merkintä tähän päätökseen ja nimismiehelle lähetettävään päätösjäljennökseen. Nimismiehen on virkakirjeellä ilmoitettava hyväksymisestä lääninhallitukselle.

Val.os. 30 p.t.s. KHO:een suoraan.

Toimistopäällikkö

Poliisitarkastaja

Apul.pol.tark.

Eero Koponen

Martti Kallio

Kunta ja toimielin

Ranuan kunta
Terveyslautakunta

PÖYTÄKIRJANOTE

Kokouspäivä

04.05.1981

Pykälä

97

Otteen saaja

Ranuan Riistanhoitoyhdistys
97700 Ranua

Otteen antopäivä

11-05-1981

Asia

METSÄSTYSAMPUMARADAN SJOITUSLUPAHAKEMUS

Terveyslautakunnalle jättämässään 29.04.81 päivätyssä hakemuksessaan Ranuan Riistanhoitoyhdistys anoo lupaa sijoittaa metsästysampumarata Sapilasvaaraan.

Ampumarata sijaitsee kaavoittamattomalla alueella. Lähimpään asuttuun taloon on matkaa 2400 metriä.

Päätös

Puheenjohtajan esiteltyä hakemuksen terveyslautakunta päätti yksimielisesti ottaa asian käsiteltäväksi esityslistan ulkopuolelta.

Tuomas Vanhalan esittämänä lautakunta päätti yksimielisesti myöntää ThL 28 §:n mukaisesti luvan ampumaradan sijoittamiseen Sapilasvaaraan.

Vain yksi asia samaan otteeseen.

Pöytäkirjan voi virallisesti todistaa oikeaksi:

- 1) pöytäkirjanpitäjä, KunL. 33 §.
- 2) puheenjohtaja, KunL. 210 § (vert. 211 §:n selitykset).
- 3) keskusarkiston hoitaja (211 §:n selitykset).

- ☐ Tiedoksiantotodistus kääntöpuolella
☐ Valitusosoitus liitteenä

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkistetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa virallisesti

Terttu Nurmela

Virka-asema

pöytäkirjanpitäjä

1970-luku

Rata	Toimintavuosia	Laukausmäärä		Kuormitus vuosikymmenessä (kg)				
		Vuodessa	Vuosikymmenessä	Lyijy	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni
Hirvirata	0		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kiväärirata	0		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pienoiskiväärirata	7	1000	7000	18,02	0,00	0,18	0,00	0,00
Pistoolirata	7	100	700	4,05	0,41	0,05	0,05	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Radat yhteensä		1100	7700	22,07	0,41	0,23	0,05	0,00

Muokkaa vain vihreitä soluja. Tarpeettomat rivit voi jättää tyhjäksi.

1980-luku

Rata	Toimintavuosia	Laukausmäärä		Kuormitus vuosikymmenessä (kg)				
		Vuodessa	Vuosikymmenessä	Lyijy	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni
Hirvirata	7	4500	31500	182,23	18,43	2,05	2,05	0,00
Kiväärirata	7	500	3500	20,25	2,05	0,23	0,23	0,00
Pienoiskiväärirata	10	1000	10000	25,74	0,00	0,26	0,00	0,00
Pistoolirata	10	100	1000	5,79	0,59	0,07	0,07	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Radat yhteensä		6100	46000	234,00	21,06	2,60	2,34	0,00

Muokkaa vain vihreitä soluja. Tarpeettomat rivit voi jättää tyhjäksi.

1990-luku

Rata	Toimintavuosia	Laukausmäärä		Kuormitus vuosikymmenessä (kg)					
		Vuodessa	Vuosikymmenessä	Lyijy	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni	
Hirvirata	10	4000	40000	231,40	23,40	2,60	2,60	0,00	
Kiväärirata	10	700	7000	40,50	4,10	0,46	0,46	0,00	
Pienoiskiväärirata	10	1000	10000	25,74	0,00	0,26	0,00	0,00	
Pistoolirata	10	100	1000	5,79	0,59	0,07	0,07	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Radat yhteensä		5800	58000	303,42	28,08	3,38	3,12	0,00	

Muokkaa vain vihreitä soluja. Tarpeettomat rivit voi jättää tyhjäksi.

2000-luku

Rata	Toimintavuosia	Laukausmäärä		Kuormitus vuosikymmenessä (kg)					
		Vuodessa	Vuosikymmenessä	Lyijy	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni	
Hirvirata	10	4500	45000	260,33	26,33	2,93	2,93	0,00	
Kiväärirata	10	500	5000	28,93	2,93	0,33	0,33	0,00	
Pienoiskiväärirata	10	1000	10000	25,74	0,00	0,26	0,00	0,00	
Pistoolirata	10	100	1000	5,79	0,59	0,07	0,07	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Radat yhteensä		6100	61000	320,78	29,84	3,58	3,32	0,00	

Muokkaa vain vihreitä soluja. Tarpeettomat rivit voi jättää tyhjäksi.

2010-luku

Rata	Toimintavuosia	Laukausmäärä		Kuormitus vuosikymmenessä (kg)					
		Vuodessa	Vuosikymmenessä	Lyijy	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni	
Hirvirata	10	2500	25000	144,63	14,63	1,63	1,63	0,00	0,00
Kiväärirata	10	500	5000	28,93	2,93	0,33	0,33	0,00	0,00
Pienoiskiväärirata	10	1000	10000	25,74	0,00	0,26	0,00	0,00	0,00
Pistoolirata	10	100	1000	5,79	0,59	0,07	0,07	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	10		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Radat yhteensä		4100	41000	205,08	18,14	2,28	2,02	0,00	0,00

Muokkaa vain vihreitä soluja. Tarpeettomat rivit voi jättää tyhjäksi.

2020-luku

Rata	Toimintavuosi	Laukausmäärä		Kuormitus vuosikymmenessä (kg)				Hakemuksen mukainen laukausmäärä				Kuormituksen kasvu vuodessa hakemuksen mukaisella laukausmäärällä (kg)			
		Vuodessa	Vuosikymmenessä	Lyly	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni	Vuodessa	Lyly	Kupari	Antimoni	Sinkki	Arseeni	
Hirvirata	4	2000	8000	46,28	4,68	0,52	0,13	0,00			34,71	3,51	0,39	0,13	0,00
Kiväärirata	4	500	2000	11,57	1,17	0,13	0,00	0,00			11,57	1,17	0,13	0,13	0,00
Pienoiskiväärirata	4	4500	18000	46,33	0,00	0,47	0,00	0,00			23,17	0,00	0,23	0,00	0,00
Pistoolirata	4	100	400	2,31	0,23	0,03	0,03	0,00			17,36	1,76	0,20	0,20	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0	3		0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Radat yhteensä		7100	28400	106,50	6,08	1,14	0,68	0,00			86,80	6,44	0,95	0,72	0,00

Muokkaa vain vihreitä soluja. Tarpeettomat rivit voi jättää tyhjiksi.

Teräshaulien aiheuttama kuormitus vuodessa hakemuksen mukaisella laukaussäärällä

	Pb	Sb	Ag	Cd	Mo	Se	Sn	U	W	As	Ba	Ca	Co	Cr	Cu	Fe	La	Mn	Na	Ni	P	S	Ti	V	Y	Zn	Zr
Teräshaulien koostumus (%-osuudet)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,002	0,000	0,000	0,000	0,006	0,000	0,007	0,006	0,020	0,013	102,333	0,000	0,366	0,009	0,008	0,020	0,021	0,001	0,003	0,001	0,019	0,000
Kuormitus (kg)	0,001	0,002	0,000	0,000	0,000	0,008	0,000	0,004	0,001	0,029	0,001	0,033	0,029	0,094	0,064	491,200	0,001	1,758	0,042	0,040	0,096	0,099	0,003	0,014	0,003	0,089	0,000

Laukaussäärä	20000
Haukkukuorma/haukaus (g)	24